

Vĩnh Long ngày 20.12.2023

Kính gửi: Quý Cha
Quý Tu sĩ nam nữ
Và tất cả anh chị em Gp. Vĩnh Long

V/V NỀN TẢNG CỦA SỰ THAM GIA VÀO ĐỜI SỐNG GIÁO HỘI

Thưa anh chị em, trong năm nay chúng ta sẽ chọn mười hai đề tài dựa trên các tài liệu chuẩn bị cho Thượng Hội Đồng Giám Mục Thế giới lần thứ XVI với chủ đề: “Hướng đến một Giáo hội hiệp hành: hiệp thông, tham gia và sứ vụ”, và theo chương trình mục vụ năm 2024: Thúc đẩy sự tham gia đời sống Giáo hội. Giáo phận Vĩnh Long, trong Gợi ý Mục vụ lần I, sẽ nói đến Nền tảng của sự Tham gia vào Đời sống Giáo Hội, được trích trong Tóm lược Học thuyết Xã hội của Giáo Hội Công Giáo, và Tài liệu làm việc của Thượng HĐGM thế giới lần thứ XVI.

Ý nghĩa sự tham gia.

Trước hết chúng ta bàn đến định nghĩa từ ngữ Tham gia. Tham gia là dự phần, chia sẻ, tham dự vào một công việc, một tập thể, một cộng đoàn...

Trong xã hội, sự tham gia đề cập đến các phương tiện khác nhau cho phép công dân đóng góp vào các quyết định liên quan đến cộng đồng. Đặc biệt, sự tham gia được ưa chuộng trong lĩnh vực quy hoạch thị trấn và môi trường. Tất cả vì lợi ích chung.

Trong thân thể con người, linh hồn và thân xác tham gia với nhau để nuôi sống con người về thể chất lẫn tinh thần.

Theo Học thuyết Xã hội của Giáo Hội Công Giáo, sự tham gia có nghĩa là mỗi người có nghĩa vụ “*góp phần vào đời sống văn*

hóa, kinh tế, chính trị và xã hội của cộng đồng dân sự mà mình là thành viên” (Tóm lược Học thuyết Xã hội của Giáo Hội Công Giáo §189)

Nhưng hơn nữa, một nhân vật cũng có thể cho nhân vật khác sự tham gia vào chính mình bằng việc tự hiến chính mình. Điều này có thể được thực hiện ở các cấp độ khác nhau và theo những cách đa dạng nhất. Thí dụ: Chúa Giêsu, Con Thiên Chúa xuống thế làm người. Người Con này mặc lấy xác phàm, mang lấy thân phận con người như chúng ta, chết cho con người, cứu chuộc con người để mang lại cho con người chúng ta chính sự sống của Ngài. Như thế Ngài đến không những để giải thoát chúng ta khỏi mọi tội lỗi, nhưng còn cho phép chúng ta tham dự vào bản tính thần linh của Ngài.

Nguyên tắc tham gia là gì?

Trong Học thuyết Xã hội Kitô giáo, đối với những người Kitô hữu, sự tham gia là hệ quả trực tiếp của tính liên đới.

Điều này có nghĩa là theo nguyên tắc này, hệ tại mọi người “đóng góp” trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, tuân theo các nguyên tắc hướng dẫn của giáo huấn Giáo hội, về việc công nhận Nhân phẩm và Tự do, mang lại khả năng hành động nơi mọi người.

Sự tham gia thậm chí còn có nghĩa vụ đối với mỗi người, được coi là một công dân, là một thành viên của một quốc gia, của một Tôn giáo (x. Tóm lược Học thuyết Xã hội của Giáo Hội Công Giáo §189).

Ý nghĩa của nguyên tắc tham gia rất rộng, nó không nên bị giới hạn hay hạn chế một cách tiên nghiệm, bởi vì sự tham gia là điều cần thiết cho sự phát triển của con người. Sự tham gia phải được thực hiện đặc biệt trong thế giới của nghề nghiệp và hoạt động kinh tế, thông tin và văn hóa, cũng như trong đời sống chính trị xã hội ở cấp độ quốc gia và quốc tế.

Nền tảng của sự tham gia dựa vào trong Kinh Thánh.

Tham gia để sống. Hình ảnh cây nho và cành nho (Ga15, 1-8).

“*Ai ở lại trong Thầy, và Thầy ở trong người ấy, thì người ấy sinh nhiều hoa trái*”. Chúa Giêsu diễn tả một cách sống động mối tương quan của chúng ta với Thiên Chúa qua hình ảnh cây nho và cành nho. Chúa Giêsu là cây nho và tất cả chúng ta là những cành nho. Thật vậy, Người là nền tảng, là nguồn gốc và là tâm điểm của đời sống chúng ta. Nếu chúng ta tự tách rời khỏi Người thì chẳng những chúng ta sẽ không mang lại hoa trái, nhưng còn đi đến sự chết nữa. Cho nên tham gia kết hợp với Chúa là điều cần thiết cho sự sống chúng ta.

Những cách để tham gia kết hợp với Chúa mà chúng ta có thể rút ra được từ truyền thống và Thánh Kinh: - Hợp nhau cầu nguyện nhân danh Chúa: “*Ở đâu có hai ba người hợp nhau cầu nguyện nhân danh Thầy, thì Thầy sẽ hiện diện ở đó*” (Mt 18, 20); - Lắng nghe lời của Chúa: “*Ai nghe lời các con là nghe chính lời của Thầy*” (Lc 10, 16); - Chia sẻ thịt và máu của Chúa: “*Ai ăn thịt và uống máu Thầy, thì ở lại trong Thầy và Thầy ở lại trong người ấy*” (Jn 6, 56). Điều đó rất dễ thấy trong kinh nghiệm đời sống đạo đức của chúng ta. Như thế là Chúa hứa cho những ai Cầu nguyện, Lắng nghe Lời Chúa và Chia sẻ thịt máu của Người thì sẽ được tham gia kết hợp với Người.

Tất cả mọi người và mọi thời đều có quyền tham gia (Mt 20, 1-16).

Có vài điều trong dụ ngôn cho thấy ông chủ đất đang sử dụng lòng quảng đại này để dạy một bài học. Ông chủ đất đã cử bốn nhóm công nhân vào các cánh đồng của mình vào những thời điểm khác nhau. Chủ đất có một trái tim không muốn nhìn thấy ai đó sẵn sàng làm việc, mà không có việc làm. Vào lúc 5 giờ chiều, khi thấy một số người không việc làm, ông ta hỏi họ: “*Sao các anh đứng đây suốt ngày không làm gì hết?*” Câu trả lời của họ rất đơn giản và “*vì không có ai thuê chúng tôi*”. Ông chủ dường như động lòng theo tình huống của họ và đưa họ đi làm, chỉ trong một giờ. Khi đã

đến lúc trả tiền công, chủ đất đã làm một điều gì đó không bình thường. Tất cả đều nhận mức lương hàng ngày bằng nhau. Đúng là mọi người và mọi thời điểm đều có khả năng để tham gia vào đời sống Giáo hội.

Nền tảng của sự tham gia dựa vào Huân từ của Giáo Hội.

Đức Thánh Cha Phanxicô nhấn mạnh: *“Tất cả những người đã được rửa tội đều được mời gọi tham gia vào đời sống và sứ vụ của Giáo hội. Nếu không có sự tham gia thực sự của Dân Chúa, nói về hiệp thông, có nguy cơ chỉ còn là một ước vọng đạo đức... Trao quyền cho mọi người tham gia là một bổn phận thiết yếu của Giáo hội!”* (Diễn từ khai mạc Thượng HĐGM thế giới XVI, ngày 09/10/2021).

Tài liệu làm việc của Thượng HĐGM thế giới lần thứ XVI nêu rõ: *“Bí tích Rửa tội tạo ra một sự đồng trách nhiệm thực sự giữa tất cả các phần tử của Giáo hội, được thể hiện qua sự tham gia của tất cả mọi người vào sứ vụ và qua việc xây dựng cộng đoàn Giáo hội tùy theo đặc sủng của mỗi người”* (số 20). Cho nên, tất cả giáo sĩ, tu sĩ và giáo dân đều gia vào Đời sống Giáo Hội.

Như thế, có thể kết luận, mỗi người, mỗi vai trò khác nhau nhưng cùng nhau tham gia vào thân thể Đức Kitô *“Vây anh em, anh em là thân thể Đức Ki-tô, và mỗi người là một bộ phận. Trong Hội Thánh, Thiên Chúa đã đặt một số người, thứ nhất là các Tông Đồ, thứ hai là các ngôn sứ, thứ ba là các thầy dạy, rồi đến những người được ơn làm phép lạ, được những đặc sủng để chữa bệnh, để giúp đỡ người khác, để quản trị, để nói các thứ tiếng lạ”* (1Cr 12, 27-28).

Nhân dịp này, trong mùa Giáng Sinh 2023, kính chúc anh chị em được tràn đầy hồng ân và ấm áp Tình yêu thương của Chúa Giêsu Hải đồng và Năm Mới, năm con Rồng, Giáp Thìn 2024 nhiều hạnh phúc, thành công và nhiều phúc lành của Thiên Chúa.

+ Phêrô Huỳnh Văn Hai

Giám Mục Giáo Phận Vĩnh Long

Tháng 01/2024

ĐTC nói với các Giám mục Ý: Giáo hội hiệp hành là Giáo hội đón nhận mọi người

Gặp gỡ các Giám mục Ý vào trưa ngày 25/5/2023, và các đại diện các giáo phận của tiến trình hiệp hành ở Ý, nhân kết thúc Đại hội đồng lần thứ 77 của Hội đồng Giám mục Ý, Đức Thánh Cha thúc giục Giáo hội Ý tiếp tục cùng nhau bước đi trên con đường hiệp hành để thúc đẩy “sự đồng trách nhiệm” của giáo dân và giáo sĩ và xây dựng một Giáo hội ít tính giáo sĩ trị hơn.

Hồng Thủy - Vatican News

Đức Thánh Cha bắt đầu bài phát biểu bằng cách lưu ý rằng tiến trình này là một “kinh nghiệm thiêng liêng độc đáo về sự hoán cải và canh tân”, điều có thể làm cho các cộng đoàn giáo hội “có tinh thần truyền giáo hơn và sẵn sàng hơn để truyền giáo cho thế giới ngày nay.”

Trả lời một số câu hỏi do Ủy ban Thường trực của Hội đồng Giám mục Ý đệ trình, liên quan đến các ưu tiên mục vụ cho Giáo hội Ý, cách vượt qua những phản đối và các mối quan tâm, và sự tham gia của giáo sĩ và giáo dân, Đức Thánh Cha đã đưa ra các khuyến nghị.

Bước đi dưới sự hướng dẫn của Chúa Thánh Thần

Trước hết là “hãy luôn bước đi dưới sự hướng dẫn của Chúa Thánh Thần”, luôn phục vụ Tin Mừng và vun trồng “sự tự do và sáng tạo” của những người làm chứng cho tin vui về tình yêu của

Thiên Chúa bằng cách “bám chặt vào những điều cốt yếu.” Ngài nói: “Một Giáo hội bị đè nặng bởi các cấu trúc, bộ máy quan liêu, chủ nghĩa hình thức sẽ cố gắng để bước qua lịch sử, cùng bước với Chúa Thánh Thần, gặp gỡ những con người của thời đại chúng ta.”

Giáo hội đồng hành cùng nhau

Hướng dẫn thứ hai mà Đức Thánh Cha đưa ra là làm cho Giáo hội đồng hành cùng nhau, nghĩa là nâng cao “tinh thần đồng trách nhiệm của Giáo hội” bằng cách thu hút tất cả những người đã được rửa tội vào đời sống và sứ mạng của Giáo hội như Công đồng Vatican II kêu gọi. Ngài nhấn mạnh rằng thừa tác vụ của Giáo hội không bao giờ có thể được thi hành nếu không có những người khác. Thừa tác vụ của Giám mục không thể được thực hiện nếu không có thừa tác vụ của các linh mục và phó tế. Điều này cũng áp dụng cho các linh mục và phó tế, và cho toàn thể cộng đoàn những người đã được rửa tội, “trong đó mỗi người bước đi với các anh chị em khác trong trường học của một Tin Mừng duy nhất và dưới ánh sáng của Chúa Thánh Thần.”

Giáo hội cởi mở với mọi người

Điểm thứ ba được Đức Thánh Cha Phanxicô nhấn mạnh là hãy là một Giáo hội cởi mở với mọi người, có thể lắng nghe tiếng nói của những người trẻ, các phụ nữ, người nghèo, những người thất vọng, những người bị tổn thương trong cuộc sống, trái ngược với một Giáo hội “tự quy chiếu” và giáo sĩ trị. Ngài nhận định rằng chủ nghĩa giáo sĩ trị là một sự sai lạc và một giám mục hay linh mục có tính giáo sĩ trị là không thể chấp nhận, nhưng một giáo dân có tính giáo sĩ trị thì thậm chí còn tồi tệ hơn.

Cuối cùng, Đức Thánh Cha kêu gọi Giáo hội Ý hãy là một Giáo hội “không ngại ngại”, nhưng “đón nhận những thách đố của thời đại chúng ta, biết cách đi ra loan báo niềm vui của Tin Mừng cho mọi người”, không có thành kiến.

LỜI NGUYỆN CHUNG

Kêu mời: Anh chị em thân mến, khi chịu phép Rửa tội gia nhập Đạo Chúa, chúng ta ngay lập tức được tham gia vào sự sống Thiên Chúa, tham gia vào sứ mạng của Hội Thánh, tham gia vào đời sống Đạo. Chúng ta phải thể hiện sự tham gia đó. Chúng ta hãy cùng hiệp ý cầu nguyện:

1. *Chúa phán: “Hãy ở lại trong Thầy, như Thầy ở lại trong anh em”.* Chúng ta cầu nguyện cho mọi thành phần trong Hội Thánh, khi tham gia vào sự sống của Chúa, cũng biết thể hiện sự tích cực tham gia của mình vào Hội Thánh Chúa.
2. *Chúa phán: “Ai ở lại trong Thầy và Thầy ở lại trong người ấy, thì người ấy sinh nhiều hoa trái”.* Chúng ta cầu nguyện cho các kitô hữu, biết nối kết đời mình vào Chúa Giêsu, để được sinh nhiều hoa trái thánh thiện cho hạnh phúc Nước Trời.
3. *Chúa phán: “Các ngươi cũng hãy đi làm vườn nho Ta”.* Chúng ta cầu nguyện cho các kitô hữu, luôn tích cực tham gia vào đời sống Đạo Chúa, luôn siêng năng tham dự Thánh lễ, lãnh nhận các bí tích, và làm nhiều việc bác ái.
4. *Chúa phán: “Này bạn, sao bạn vào đây mà lại không mặc y phục lễ cưới?”.* Chúng ta cầu nguyện cho mọi người trong cộng đoàn chúng ta, luôn tích cực thực hiện việc sống Đạo, việc loan truyền giáo lý Đạo Chúa cho mọi người.

Kết thúc: Lạy Chúa, Chúa muốn mọi người tham gia vào sự sống Chúa. Xin ban Thánh Thần Chúa xuống trên chúng con, để mọi hoạt động, mọi việc làm của chúng con thể hiện sự tham gia

cộng tác vào Hội Thánh Chúa. Chúng con cầu xin nhờ Đức Kitô, Chúa chúng con. Amen.

Lm Phêrô Nguyễn Văn Hiền

ÁP DỤNG THỰC HÀNH

NGƯỜI TÍN HỮU THAM GIA VÀO ĐỜI SỐNG GIÁO HỘI

Sách Giáo lý Hội Thánh Công Giáo từ số 783-786 nói về mọi thành phần dân Chúa khi lãnh nhận Bí tích Rửa Tội đều được mời gọi tham gia vào 3 chức vụ của Chúa Kitô và Chúa Kitô trao cho Hội Thánh ba chức vụ là “Tu tế, Ngôn sứ và Vương đế”. *Chức vụ tu tế* là chức vụ thờ phượng Chúa, Hội Thánh có nhiệm vụ dâng lên Thiên Chúa lời ca ngợi, chúc tụng, cảm tạ và tôn vinh Chúa. *Chức vụ Ngôn sứ* là chức vụ rao giảng Lời Chúa, Hội Thánh có nhiệm vụ rao truyền Lời Chúa cho mọi người. *Chức vụ Vương đế* là chức vụ cai quản trong tinh thần phục vụ, Hội Thánh có nhiệm vụ cai quản Giáo Hội theo tinh thần Chúa Kitô. Vậy, mọi tín hữu tham gia vào ba chức vụ của Hội Thánh như thế nào?

Người tín hữu trong Hội Thánh tham dự *chức vụ ngôn sứ* của Chúa Kitô khi lãnh nhận Bí tích Rửa tội, thi hành chức vụ Ngôn sứ bằng lời nói và cuộc sống. Bằng lời nói: tích cực tham gia việc dạy giáo lý khi có điều kiện, mạnh dạn phổ biến giáo lý cho những ai muốn tìm hiểu về Chúa Kitô và Giáo Hội. Bằng cuộc sống: người tín hữu phải sống điều mình tin, tuyên xưng đức tin trong đời sống hằng ngày qua việc Làm Dấu Thánh Giá.

Người tín hữu, qua bí tích rửa tội lãnh nhận *chức vụ tu tế* gọi là chức vụ tu tế chung hay chức vụ tu tế phổ quát, còn chức vụ tu tế của linh mục xuất phát từ Bí tích Truyền Chức Thánh được gọi là chức vụ tu tế thừa tác. Chức vụ tu tế phổ quát và chức vụ tu tế thừa tác, cả hai

đều tham dự vào chức tư tế duy nhất của Chúa Kitô nhưng khác nhau trong vai trò và chức vụ của mỗi thành phần dân Chúa. Người giáo dân trong Hội Thánh thi hành chức Tư tế phổ quát khi họ cộng tác dâng thánh lễ, tham dự Thánh lễ cách sốt sắng, lãnh nhận các Bí tích, và sống mỗi tương quan với Chúa qua việc đọc kinh, cầu nguyện và tham dự phụng vụ.

Người tín hữu trong Hội Thánh tham dự chức Vương giả của Chúa Kitô bằng nhiều cách. Trước hết là cai quản đời sống chính mình khi chế ngự được các đam mê, nét xấu nơi bản thân. Tiếp đến là làm cho môi trường, cộng đoàn nơi mình sinh sống trở nên cộng đoàn hiệp thông và môi trường lành mạnh. Tiếp đến là giúp đỡ anh chị em trong cộng đoàn với thái độ khiêm hạ, vô vị lợi. Sau hết là khi họ làm mọi công việc cho người khác luôn theo tinh thần Chúa Kitô *“Anh em biết: những người được coi là thủ lãnh các dân thì áp đặt trên họ quyền bá chủ, những người làm lớn thì áp đặt trên họ quyền hành của mình. Nhưng giữa anh em thì không phải như vậy: ai muốn làm lớn giữa anh em thì phải làm người phục vụ anh em, ai muốn làm đầu anh em thì phải làm đầy tớ mọi người. (Mc 10,42-44).* Xin Chúa giúp cho mọi tín hữu tích cực tham gia vào đời sống của Giáo Hội.

Lm. Phêrô Hồ Văn Quý

NHỮNG THẮC MẮC THÔNG THƯỜNG VỀ TÒA ÁN HÔN PHỐI

Linh mục Giuse Bùi Đức Tiên, làm việc mục vụ tòa án hôn phối tại Úc Châu, đã nhiệt tâm biên soạn 61 thắc mắc thông thường và giải đáp, rất hữu ích. Xin đăng lại tại đây.

Công việc của Tòa Án Hôn phối (Marriage Tribunal) là công khai hóa việc bất thành sự (invalidity) của những giao ước hôn phối đã thiết lập nhưng vô hiệu (không có hiệu quả Bí tích), và tuyên bố tháo gỡ (Declaration of Nullity) sự ràng buộc hôn nhân của những hôn phối đó.

Việc tuyên bố này của Tòa Án Hôn Phối, đưa đến kết quả là hai vợ chồng liên hệ dù đã thực hiện bí tích hôn phối với nhau, nhưng việc thực hiện vì những ngăn trở (impediments) trong hoàn cảnh cá nhân của họ, hay khiếm khuyết (defects) nào đó về sự ưng thuận khi kết hôn, hay về thể thức cử hành hôn phối, khiến giao ước đã thiết lập không có hiệu quả Bí tích, và vì thiếu hiệu quả Bí tích nên không được kể là Bí tích ngay từ lúc thực hiện (ab initio).

Tòa Án Hôn Phối làm công việc điều tra, dựa trên những bằng chứng hiển nhiên thu thập được, chiếu theo luật tuyên bố giao ước hôn phối đã thực hiện không thành sự và hai vợ chồng không bị bó buộc trong giao ước hôn phối đó, kể từ lúc tuyên bố tháo gỡ giao ước, hai người có quyền tự do lấy vợ hay lấy chồng khác.

Để có thể tuyên bố tháo gỡ một hôn nhân bất thành sự, Tòa Án phải dựa trên những chứng cứ hiển nhiên và rõ ràng, những chứng cứ này được cung cấp do hai vợ chồng liên hệ và những người làm chứng đáng tin cậy khác.

Sẽ có nhiều thắc mắc từ hai vợ chồng liên hệ và những người làm

chúng, những câu hỏi và trả lời sau đây có thể giúp phần nào giải đáp những thắc mắc thông thường. Những thắc mắc sâu xa hơn phải được trả lời trực tiếp từ các nhân viên của Tòa Án Hôn Phối nơi vụ tranh tụng được phán xử.

GIẢI ĐÁP NHỮNG THẮC MẮC THÔNG THƯỜNG.

6. Những trường hợp hôn phối nào cần đưa ra Tòa Án Hôn Phối?

Đáp: Nếu một gia đình chỉ có những bất thuận, cãi cọ hay bất đồng ý kiến trong một vài lãnh vực; nếu một gia đình thiếu hạnh phúc vì hoàn cảnh xã hội; nếu một gia đình vì lý do kinh tế, chính trị, vợ chồng phải xa nhau một thời gian...thì không phải là những trường hợp đưa ra Tòa Án Hôn Phối.

Nhưng nếu một gia đình đã tan vỡ, vợ chồng đã bỏ nhau, đã ly dị nơi tòa án dân sự và một trong hai người hay cả hai người muốn lập gia đình khác mà vẫn không vấp phạm luật Giáo Hội, thì nên đưa ra Tòa Án Hôn Phối càng sớm càng tốt.

7. Nếu gia đình đã tan vỡ và hiện đang sống với một người khác như vợ chồng, liệu có được phép đưa trường hợp hôn phối trước đó của mình ra Tòa Án Hôn Phối không?

Đáp: Được và rất nên làm, càng sớm càng tốt. Tòa Án Hôn Phối chỉ là nơi xét về việc hữu hiệu hay vô hiệu giao ước hôn phối của bạn, không phải là tòa án lương tâm xét xử tội phúc. Tuy nhiên, có thể Tòa Án sẽ khuyên bạn cố gắng hòa hoãn một thời gian trước khi thật sự tái kết hôn.

8. Giả sử tôi là "thủ phạm", gây ra việc tan vỡ gia đình, liệu tôi có quyền đưa trường hợp của mình ra tòa án hôn phối không?

Đáp: Bạn có thể là "thủ phạm" trong trường hợp bạn là người có ngăn trở lúc cử hành, bạn cũng có thể là "thủ phạm" gây ra việc gia đình tan vỡ hay cả hai. Tòa án Hôn Phối cũng như các tòa án khác, quan niệm rằng người "đứng đơn" phải là người vô tội. Tuy nhiên, nếu bạn thật lòng hối hận, tự hứa sẽ sửa đổi, Tòa Án sẽ nhận đơn bạn và xét xử. Nên nhớ rằng, việc đầu tiên, Tòa Án Hôn Phối Công Giáo làm đó là việc săn sóc mục vụ cho các tín hữu.

9. Nếu muốn đưa trường hợp hôn phối của mình ra Tòa Án Hôn Phối, đầu tiên phải làm sao?

Đáp: Liên lạc với Tòa Án trong Giáo Phận nơi mình đang sống, các nhân viên trong Tòa Án sẽ hướng dẫn những điều phải làm, cho bạn biết Tòa Án nào sẽ thụ lý trường hợp của bạn. Nếu bất tiện, có thể gặp Cha Sở hay Cha Tuyên Ủy nơi mình cư ngụ nhờ liên lạc giúp.

10. Có phải mỗi địa phận đều có Tòa Án Hôn Phối không?

Đáp: Đúng ra, mỗi địa phận đều có một Tòa Án Hôn Phối để xét xử những trường hợp hôn phối của các giáo hữu sống trong địa phận. Tuy nhiên, vì các yếu tố như thiếu các linh mục nhân sự chuyên môn về luật pháp, vì địa phận quá nhỏ, có thể có những địa phận không có Tòa Án Hôn Phối. Trong trường hợp một địa phận không có Tòa Án Hôn Phối, bạn vẫn có thể liên lạc với Tòa Giám Mục và Đức Giám Mục sẽ chỉ định một Tòa Án Hôn Phối tại một địa phận khác nhận đơn và xét trường hợp của bạn.

11. Có thể có những Tòa Án Hôn Phối này xét xử dễ dàng hơn những Tòa Án Hôn Phối khác không?

Đáp: Có thể có, vì nhân sự xét xử tại Tòa Án Hôn Phối là những con người, và có thể người này dễ tính hơn người khác mặc dù họ phải áp dụng cùng một nguyên tắc luật pháp để điều tra và xét xử. Trong kinh nghiệm của Tòa Án Hôn Phối, cùng một trường hợp, có thể không được tháo gỡ nơi Tòa Án Hôn Phối này, nhưng lại

được tháo gỡ nơi Tòa Án Hôn Phối khác.

12. Phải chuẩn bị những gì trước khi đưa trường hợp của mình ra Tòa Án Hôn Phối?

Đáp: Không phải chuẩn bị gì cả! Sau lần gặp đầu tiên (priliminary interview) với nhân viên của Tòa Án, thường là một Dự Thẩm (auditor), bạn sẽ được cho biết là bạn có nên tiếp tục hay không: Nếu giao ước hôn phối của bạn vào lúc thiết lập, có những ngăn trở có thể chứng minh được, bạn sẽ được khuyến tiếp tục tiến tới.

13. Khi gặp Dự Thẩm sẽ phải làm những công việc gì?

TRANG LINH MỤC

ĐTC Phanxicô: "Tôi sẽ không đánh đổi việc trở thành linh mục để lấy bất cứ thứ gì khác"

Cuộc phỏng vấn Đức Thánh Cha Phanxicô tại nhà trọ Thánh Marta, do Cha Guillermo Marcó, người Argentina, cựu phát ngôn viên của Đức Bergoglio, thực hiện cho trang Infobae.

Guillermo Marcó - Infobae

Bước đi Quảng trường Thánh Phêrô, tôi nghĩ đến hàng triệu người muốn trò chuyện với Đức Thánh Cha Phanxicô. Tôi đã có được đặc ân hiếm có này trong nhiều năm. Ở Buenos Aires, tôi thường nói chuyện với ngài, đôi khi hơn một lần mỗi ngày. Ngày nay, các cuộc tiếp xúc ít thường xuyên hơn, nhưng ngài vẫn giữ được sự tươi mới của sự gần gũi và tình bạn đã có được trong nhiều năm; ngài đã không thay đổi về mặt này ... Lắng nghe ngài đặc biệt thú vị...

Điều đầu tiên con muốn hỏi Đức Thánh Cha là: điều gì thu hút ngài nhất khi theo Chúa Giêsu...

- Tôi không thể diễn đạt bằng lời. Điều tôi có thể nói là khi hòa hợp với Chúa, tôi cảm thấy bình an, tôi cảm thấy hạnh phúc. Khi tôi không theo Người, bởi vì tôi mệt mỏi, vì tôi đặt cho Người một thời gian cụ thể hoặc một thời hạn, tôi cảm thấy vô vị. Như thể cuộc sống của tôi đã tràn ngập... Có người đã từng nói với tôi rằng "Thiên Chúa ban cho bạn sự tự do, Người luôn cho bạn sự tự do, nhưng một khi bạn biết Chúa Giêsu thì bạn mất tự do". Điều này khiến tôi rơi vào khủng hoảng. Tôi không biết bạn có mất nó hay không, nhưng cách mà Chúa kêu gọi bạn và thiết lập một cuộc đối thoại với bạn khiến bạn nói rằng "không, con không đi đâu nữa, với con thế này là đủ rồi". Vì vậy, tôi cảm thấy sự cân bằng đó theo nghĩa tốt của thuật ngữ này, chứ không phải theo nghĩa tâm lý; đó là sự bình an, ngay cả trong những thời điểm mất cân bằng nghiêm trọng do phải đối mặt với những tình huống khó khăn.

Ở đó, trong tòa giải tội của giáo xứ San José de Flores, Đức Thánh Cha đã có thể nhận ra ơn gọi của ngài: Đức Thánh Cha cảm thấy điều gì đặc biệt trong ơn gọi đó?

- Thật diệu kỳ vì sau trải nghiệm đó vào ngày 21 tháng 9, tôi tiếp tục cuộc sống của mình mà không biết mình sẽ làm gì. Nhưng có một cái gì đó khác biệt đang dần hình thành. Tôi đã không ra khỏi đó để vào chủng viện... Ba năm trôi qua. Nó giống như một quá trình thay đổi những định hướng của bạn, những điểm tham chiếu của bạn. Chúa bước vào cuộc sống của bạn và sắp xếp lại nó. Và không lấy đi tự do của bạn. Tôi chưa bao giờ có cảm giác mình không được tự do.

Đức Thánh Cha tiếp tục định nghĩa mình là một "linh mục": ngài thích điều gì nhất về ơn gọi linh mục?

- Khi phục vụ. Có lần một linh mục nói với tôi - ngài sống trong một khu phố rất nghèo, không phải khu ổ chuột nhưng gần như vậy, và nhà xứ của ngài bên cạnh nhà thờ - và ngài nói với tôi rằng khi ngài phải đóng cửa thì người ta gõ cửa sổ. Sau đó, ngài nói với tôi: "Tôi muốn đóng cửa sổ đó lại vì họ sẽ không để bạn yên". Dân chúng sẽ không để bạn yên. Và mặt khác, ngài nói với tôi rằng nếu tôi đóng cửa sổ thì sẽ không yên tĩnh mà còn tệ hơn nhiều. Bởi một khi đã hòa vào nhịp sống phục vụ, bạn sẽ thấy xấu hổ khi dành một phần ích kỷ cho mình. Ơn gọi phục vụ hơi giống thế này, bạn không thể tưởng tượng được cuộc sống nếu bạn không phục vụ. Tôi sẽ không đánh đổi việc làm linh mục để lấy bất cứ thứ gì sau kinh nghiệm là linh mục. Với những giới hạn, lỗi lầm, tội lỗi, nhưng là một linh mục.

Thưa Đức Thánh Cha, ngài nói gì với các linh mục?

- Điều tôi nói với một linh mục là "hãy là một linh mục". Và nếu điều này không hiệu quả với bạn, hãy tìm cách khác, Giáo hội mở ra những cánh cửa khác cho bạn. Nhưng đừng trở thành một quan chức. Tôi muốn nói điều này: hãy là một mục tử của người dân và đừng là một giáo sĩ công chức.

Ngài cảm nhận thế nào về tình huynh đệ giữa các hồng y?

- Về lâu dài có sự gần gũi. Họ có thể có ý kiến khác nhau, nhưng điều tốt là họ nói cho bạn biết suy nghĩ của họ. Tôi sợ các chương trình nghị sự bí mật. Khi người ta có điều gì đó và không nói ra. Tôi tạ ơn Chúa vì trong Hồng y đoàn có sự giao tiếp, cả những Hồng y mới và Hồng y cũ, và họ có quyền tự do phát biểu ... Tôi không biết có phải tất cả họ không, nhưng nhiều người có. Đôi

khi có vị nói, "Này, chú ý cái này", "nhìn kia...". Ô cảm ơn ngài. Tôi sẽ nghĩ về nó và rồi tôi sẽ giải quyết, ... hoặc tôi không nghe theo vị đó, tôi nói: xem này, tôi không nghe ngài vì điều này, điều này và điều này. Nhưng cuộc đối thoại được tháo gỡ.

Thưa Đức Thánh Cha, ngài có những lòng sùng kính. Đây là bức ảnh Đức Bà Tháo gỡ các nút thắt, lòng sùng kính ngài đã có được khi ở Đức. Ngài có thể cho chúng con biết lý do tại sao ngài luôn gửi bức ảnh này trong bì thư của ngài không?

- Tôi chưa bao giờ đi đến nơi có hình ảnh gốc. Tình cờ là một nữ tu người Đức đã gửi bức ảnh cho tôi, như một lời chào. Tôi thích bức ảnh. Tôi bắt đầu lòng sùng kính hình ảnh Đức Mẹ này ở Argentina. Lịch sử của bức ảnh rất hay. Một họa sĩ thời đó đã xua đuổi vợ ông ta. Họ là những người Công giáo sùng đạo nhưng lại cãi nhau hàng ngày. Và một ngày nọ, ông ta đọc bài viết của Thánh Irenê thành Lyon, theo đó những nút thắt mà mẹ Evà của chúng ta đã buộc chặt bằng tội lỗi của bà đã được mẹ Maria của chúng ta tháo gỡ bằng sự vâng lời của Mẹ. Tôi tin rằng Công đồng đã lấy điều này và đưa vào Tông hiến về Giáo hội. Ông ta thích câu chuyện này và vì vậy ông đã yêu cầu Đức Mẹ tháo nút thắt cho ông với vợ vì họ không hợp nhau. Và đây là lý do tại sao bên dưới ông vẽ tông lãnh thiên thần Raphael với Tôbia, đáng dẫn ông Tôbia đi tìm vị hôn thê, vợ của ông, để gặp cô ấy. Đức Trinh Nữ đã thực hiện phép lạ và mọi chuyện bắt đầu từ đó. Tôi đã bắt đầu lòng sùng kính Đức Mẹ này. Augsburg là thành phố có bức ảnh đó. Trong nhà thờ Thánh Phêrô ở Perlach. Tôi chưa bao giờ đến đó; tôi ở Frankfurt, cách đó không xa. Nhưng điều này là đủ đối với tôi và sự sùng kính đã bắt đầu từ Argentina. Như thể Đức Mẹ có thể giúp bạn, như bản văn của Thánh Irenê nói, để giúp bạn mở mọi nút thắt.

Để tháo gỡ những nút thắt của cuộc sống...

- Đó là "tình mẫu tử" của Đức Mẹ

Còn Thánh Giuse thì sao, thưa Đức Thánh Cha?

- Chính bà của tôi đã đặt Thánh Giuse vào tâm trí tôi... Khi tôi còn nhỏ, bà dạy tôi cầu nguyện với Thánh Giuse. Lòng sùng kính này vẫn còn.

Ngài cũng có một bức tượng nhỏ Thánh Giuse đang ngủ. Trên đó ngài phó thác những ý định đặc biệt ...

- Khi người ta xin tôi cầu nguyện, tôi đặt những ý nguyện bên dưới bức tượng. Tôi nói: "Ngài đang ngủ, xin giải quyết các vấn đề."

Còn Thánh Têrêsa thì sao?

- Thánh Têrêsa nhỏ luôn thu hút tôi... Lòng dũng cảm của một người bình thường. Nếu bạn hỏi tôi Thánh Têrêsa nhỏ có những điều phi thường nào: không có. Ngài là một nữ tu nghèo và bình thường. Trong những ngày cuối cùng, ngài cũng phải chịu đựng bóng tối lớn nhất, những cám dỗ lớn nhất chống lại đức tin, ngài đã trải qua tất cả. Một người phụ nữ bình thường.

Cuối cùng, con xin Đức Thánh Cha những thông điệp ngắn. Thông điệp đầu tiên nói với các trẻ em:

- Các con hãy chăm sóc ông bà. Hãy nói chuyện với ông bà. Hãy đi thăm ông bà của các con. Hãy để ông bà thăm các con.

Với các bạn trẻ...

- Các con đừng sợ cuộc sống. Đừng đứng yên. Hãy tiến bước. Các con sẽ phạm sai lầm, nhưng sai lầm tồi tệ nhất là đứng yên, vì vậy hãy tiếp tục.

Nói với các ông bố, bà mẹ...

- Các bạn đừng lãng phí tình yêu. Hãy quan tâm lẫn nhau, như thế các bạn có thể chăm sóc con cái tốt hơn.

Nói với người bệnh...

- À, điều này khó vì khuyết nhân nhục thì dễ, nhưng tôi không có sự kiên nhẫn, nên tôi hiểu khi bạn nổi giận một chút. Hãy xin Chúa ơn kiên nhẫn và Người sẽ ban cho bạn ơn để chịu đựng tất cả những điều này.

Cuối cùng, nói với những người cao niên mà ngài thường nói đến...

- Nói với người cao niên: xin đừng quên rằng quý vị là gốc rễ. Người già phải truyền điều này cho người trẻ, trẻ em và thanh thiếu niên. Câu đó trong Sách Giôen: đây là ơn gọi của bạn, một người lớn tuổi, người già sẽ nhìn thấy viễn tượng và người trẻ sẽ nói tiên tri. Khi họ ở bên nhau, những người già mơ về tương lai và truyền lại nó, còn những người trẻ tuổi, được hỗ trợ bởi những người già, có thể nói tiên tri và làm việc cho tương lai. Cùng với những người trẻ tuổi, quý vị đừng sợ bất cứ điều gì. Một người già cay đắng thì rất buồn. Ông ta còn tệ hơn cả một thanh niên buồn bã. Vì vậy, hãy tiếp tục, hãy ở cùng với những người trẻ.

Nguồn: www.vaticannews.va

YÊU THƯƠNG PHỤC VỤ

Một năm trôi qua với tinh thần Hiệp Thông, cùng nhau đi trên con đường mà Giáo Hội muốn con cái mình sống. Bước tiếp theo trong đường lối của Giáo Hội hướng dẫn là “tham gia vào đời sống của Giáo Hội”. Trải qua thời gian đi cùng nhau, mỗi người trong ơn gọi của mình ít nhiều gì cũng nhận ra được sứ mạng của mình, để cộng tác vào đường lối của Giáo Hội trong tinh thần hiệp thông.

Là một Nữ Tu sống ơn gọi Mến Thánh Giá cũng không đi ra khỏi được những chỉ dẫn của Giáo Hội. Hình ảnh về cảnh nho gắn liền với thân nho được Thầy Giêsu Chí Thánh nhắn nhủ năm xưa, luôn nhắc nhở cho người Nữ Tu phải gắn chặt đời mình vào thân thể Chúa Kitô và làm cho Nhiệm Thể ấy lớn mạnh qua đời sống của mình.

Sống trong thế giới hôm nay, con người đang hô hào cố gắng làm sao để cái tôi của mỗi người được tôn trọng một cách xứng hợp. Giáo hội nhắc nhở cho con cái mình hãy cùng nhau xây dựng Nước Trời trần thế theo hình ảnh của Chúa Kitô. Qua *“Bí tích Rửa tội tạo ra một sự đồng trách nhiệm thực sự giữa tất cả các phần tử của Giáo hội, được thể hiện qua sự tham gia của tất cả mọi người vào sứ vụ và qua việc xây dựng cộng đoàn Giáo hội tùy theo đặc sủng của mỗi người”* (Tài liệu làm việc của Thượng HĐGM thế giới lần thứ XVI số 20). Hơn ai hết là người Nữ tu nên ý thức điều này để sống hết mình với khả năng, làm cho vườn hoa Giáo Hội nở thêm những bông hoa tươi thắm mang hương thơm thánh thiện hơn.

Đâu đó vẫn ngày ngày diễn ra những Nữ Tu sống và làm chứng nhân nơi mình được gửi đến. Với công việc thường ngày nơi xứ đạo, đến với những người nghèo, người đau khổ để thăm hỏi động viên... Chắc hẳn những điều đó là lời chứng sống động cho thế giới

hôm nay. Nhưng để làm được những việc như thế đòi hỏi người Nữ Tu phải có một đời sống nội tâm sâu sắc, sống bên Chúa Giêsu Thánh Thể và bén rễ sâu trong Ba Ngôi Thiên Chúa. Để qua đó người Nữ Tu sẽ tham gia các sinh hoạt với tinh thần siêu nhiên, tích cực nhiệt thành và hài hòa với các thành phần trong Giáo Hội. Sức mạnh của tập thể sẽ làm cho cá nhân thêm phong phú và hỗ trợ tích cực thêm cho mỗi cá nhân. Nếu ai tự tách khỏi tập thể sẽ dần trở nên khô cằn héo úa. Điều này được chứng minh qua câu chuyện của người học trò được Thầy dạy cho một bài học giá trị để đời:

Tại một ngôi làng nhỏ hẻo lánh quanh năm lạnh giá đầy tuyết trắng, con người nơi đây phải chống chọi với thiên nhiên khắc nghiệt, ấy vậy mà họ vẫn tồn tại, qua nhiều thế hệ, vượt mọi thử thách khắc nghiệt của thiên nhiên.

Trong làng có một giáo sư, người được tất cả cư dân kính trọng, ông đã đào tạo rất nhiều lứa học trò là con em của cư dân trong làng, gieo những hạt mầm kiến thức, những món quà tinh thần cho thế hệ trẻ.

Một hôm, trong lớp học, vị Giáo sư bỗng dưng không thấy một học trò đến lớp, Giáo sư rất lấy làm lạ, một buổi rồi nhiều buổi tiếp theo. Các em khác đều khẳng định cậu học trò ấy vẫn bình thường, thi thoảng vẫn thấy cậu ấy trong làng, cậu ấy cho biết đã không còn hứng thú đi học cùng các bạn.

Giáo Sư quyết định tới nhà cậu học trò, gõ cửa. Cậu học trò rất ngạc nhiên và lúng túng. Cậu mời thầy vào nhà, Giáo sư gạt đầu rồi tiến tới lò sưởi, nơi có bếp than hồng đang cháy rực. Cậu học trò lúng túng, không biết sẽ mở đầu câu chuyện với thầy như thế nào, ngay lúc này vị Giáo Sư dùng chiếc kéo gấp than cạnh lò sưởi, Giáo sư nhẹ nhàng gấp một viên than củi đang cháy hừng hực trong bếp lò ra xa một góc. Cục than rời khỏi đồng lửa cháy đỏ hồng, từ từ tối dần tối dần rồi tắt hẳn, nguội lạnh ... Vị giáo sư vẫn im lặng, cậu học trò chỉ biết quan sát từng hành động của thầy.

Hòn than đã tắt, nguội lạnh, nhiệt lượng dường như đã tắt hoàn toàn. Giáo sư nhìn cậu học trò rồi gấp hòn than củi đã tắt đó vào bếp lửa. Nó từ từ nóng lên, bắt đầu bắt lửa từ những hòn than bên cạnh, nó dần dần đỏ lên, rồi cháy bùng lên. Mắt cậu học trò bỗng nhòe đi, cậu đã cảm nhận được, đã nghĩ tới một điều gì đó, cậu đã hiểu ra một điều gì đó. Cậu tiến tới, nắm lấy tay vị Giáo sư; Thừa thầy con đã hiểu, từ ngày mai con sẽ lại tới lớp cùng các bạn ....

Nỗ lực cá nhân và gắn kết tập thể là hai thứ sẽ giúp mỗi người có thể đi nhanh và xa. Sức mạnh tập thể là sức mạnh của cấp số nhân. Đứng một mình sẽ giống như viên than trong bếp lửa trong câu chuyện. Ước mong sao hình ảnh người Nữ Tu hôm nay mang đến cho những người mình gặp gỡ sức mạnh dần thân và truyền cảm hứng lòng nhiệt thành để tất cả cùng nhau mở rộng Nước Chúa và cùng nhau xây dựng hình ảnh của Chúa Kitô vào thế giới hôm nay.

MTG Cái Nhum

Nền Tảng Của Sự Tham Gia Vào Đời Sống Giáo Hội

Hội nghị thường niên kỳ II năm 2023 vừa qua, Hội Đồng Giám Mục Việt Nam đã gửi thư mục vụ đến cộng đồng dân Chúa, các ngài đã chỉ dẫn cho chúng ta về việc tham gia vào đời sống của Giáo Hội. Đồng thời, mời gọi toàn thể dân Chúa dần thân sự tham gia ấy trong năm 2024. Qua đó, Mẹ Giáo Hội mong muốn mỗi chúng ta thực hiện đúng vai trò của mình trong lòng Giáo Hội, góp phần xây dựng “ngôi nhà” Giáo Hội nơi giáo phận, giáo xứ, nơi hội dòng và môi trường ta sống, vì sự tham gia là thuộc về bản chất của chúng ta. Do đó, chúng ta cần ý thức rằng “tôi là Giáo Hội”, thì ta mới có thể dám công hiến phần mình cho Giáo Hội và tha nhân như Đức Giê-su đã nêu gương trước cho chúng ta.

Quả vậy, như lời của Đức Thánh Cha Phan-xi-cô nhấn mạnh: “Tất cả những người đã được rửa tội đều được mời gọi tham gia vào đời sống và sứ vụ của Giáo hội. Nếu không có sự tham gia thực sự của Dân Chúa [...] (Diễn từ khai mạc Thượng HĐGM thế giới XVI, ngày 09/10/2021). Như vậy, khi chúng ta lãnh nhận bí tích Rửa Tội là ta đã mang trong mình một đặc quyền của người tín hữu, vừa có quyền lợi nhưng cũng phải nỗ lực thực hiện những gì chúng ta đã được lãnh nhận từ Thiên Chúa và Giáo Hội ngang qua ba chức năng: tư tế, vương đế và ngôn sứ được cụ thể hóa trong đời sống của mình.

- Đối với chức năng tư tế: Nhờ đức tin và phép rửa chúng ta trở thành người Ki-tô hữu và qua đó, chúng ta được dự phần vào *ơn gọi tư tế*. Tuy nhiên, chức tư tế của người tín hữu khác với chức tư tế của thừa tác về cấp bậc và bản chất nhưng chúng ta vẫn được tham gia vào chức linh mục duy nhất của Đức Ki-tô theo sứ mệnh riêng của mình, là mỗi ngày chúng ta hiệp dâng thánh lễ; thi hành chức vụ ấy trong việc lãnh nhận các bí tích, khi cầu nguyện và tạ ơn, bằng đời sống chúng ta thánh thiện, sự từ bỏ và bác ái tích cực trong cuộc sống.

- Đối với chức năng vương đế: Đức Ki-tô đã thi hành vương quyền bằng cuộc khổ nạn và sự phục sinh của Ngài nhằm để thu phục mọi người đến với mình. Dù là Vua và Chúa muôn loài nhưng Đức Ki-tô đã tự hạ mình làm tôi tớ mọi người, vì “*Ngài không đến để được phục vụ mà để phục vụ và hiến mạng sống làm giá cứu chuộc muôn người*” (Mt 20, 28). Phần chúng ta, ‘muốn làm vương đế với Đức Ki-tô thì ta phải phục vụ Ngài’ theo cách riêng của mình nơi những người mình gặp gỡ, nhất là những người nghèo khó và khổ đau. Vì nơi những con người ấy, Hội Thánh mới nhận ra hình ảnh của Đức Ki-tô nghèo khó và đau khổ. Thế nên, người tín hữu thực hiện chức năng vương đế của mình, đó là việc chúng ta sống phù hợp ơn gọi phục vụ cùng với Đức Ki-tô.

- Đối với chức năng ngôn sứ: Khi người Ki-tô hữu sống cảm thức đức tin và sống đoàn sủng Dân Thiên Chúa thì họ đã tham dự vào

chức tiên tri của Đức Ki-tô bằng cách phổ biến chứng tá sống động về Ngài, đặc biệt qua đời sống đức tin và đức ái theo sự hướng dẫn của Chúa Thánh Thần khơi dậy và duy trì, đồng thời dưới sự chỉ dẫn của huân quyền mà mỗi người tín hữu trung thành tuân theo, lúc đó chúng ta không chỉ nói bằng lời nói của con người nữa nhưng là nói bằng lời của Thiên Chúa. Và chúng ta gắn bó hoàn toàn với Đức Ki-tô, tiến sâu hơn trong đức tin nhờ việc phán đoán đúng đắn và sống đức tin cách hoàn thiện hơn.

Vậy, qua góc nhìn nhỏ về “Nền Tảng Của Sự Tham Gia Vào Đời Sống Giáo Hội” mời gọi mỗi chúng ta, dù là ai, hay ở vai trò nào thì chúng ta cũng hãy góp thêm phần của mình để cải thiện, thay đổi môi trường mà ta đang sống, nhất là Tân Phúc Âm xã hội. Nếu như người học trò muốn thi đỗ mà không chịu khó học tập thì làm sao đạt điểm tốt. Nếu chúng ta muốn có cuộc sống ấm no mà không lao động thì làm sao có được. Vì thế, ngoài việc cậy trông ơn Chúa giúp thì chúng ta phải tham gia hết sức mình để biến đổi thế giới này. Chúa làm phần của Chúa, chúng ta làm phần của chúng ta, như thế đời sống giáo phận, giáo xứ và hội dòng mới có thể thông hiệp cùng nhau trong Chúa, và sinh lợi thêm nhiều nén bạc mà Đức Ki-tô đã trao phó cho mỗi chúng ta. Trong bầu khí đón mừng Ngôi Hai Giáng Thế, xin Chúa Giê-su ban cho chúng con luôn hăng say nhiệt thành trong sứ vụ mình được giao phó, hầu chúng con trở thành chứng nhân tình yêu của Ngài trong thế giới hôm nay.

MTG Cái Môn

ĐỜI SỐNG THÁNH HIẾN: NHỮNG THÁCH THỨC NGÀY NAY VÀ MUÔN THUỞ

Đức Cha José Rodríguez Carballo

Nhân dịp Ngày Thế giới Đời sống Thánh hiến, được tổ chức vào Chúa Nhật, 2/2/2020, một suy tư của Đức Cha José Rodríguez Carballo, thư ký của Bộ Đời sống Thánh hiến và các Hội Đời sống Tông đồ, được công bố trên các chuyên mục của ấn bản tiếng Ý của Osservatore Romano.

Nói về những thách thức của đời sống thánh hiến ngày nay không có gì là mới mẻ. Một số thách thức trong chúng đã được báo động từ một thời gian qua. Dù thế nào đi nữa, việc chúng ta, những người thánh hiến, tự vấn mình về chủ đề này là điều quan trọng, bởi vì nó giúp chúng ta luôn tỉnh thức để không để mình bị bất ngờ do mê ngủ, và tiếp tục làm việc cho một cuộc sống ngày càng có ý nghĩa hơn.

Sự phân định và các khả năng

Hai lưu ý có vẻ quan trọng cần chỉ ra. Trong số những thách thức mà đời sống thánh hiến hiện nay phải đối mặt, có một số thách thức cấp bách hơn những thách thức khác, đó là lý do tại sao điều đầu tiên đòi hỏi nơi những người thánh hiến là sự phân định, để dành ưu tiên cho việc này hơn những việc khác. Trong điều này nữa, lời nhắc nhở liên tục của Đức Thánh Cha dành cho đời sống thánh hiến và chính Giáo hội là hoàn toàn có giá trị: sự cần thiết phải quay trở lại với điều thiết yếu, sự cần thiết phải quay trở lại với Tin Mừng.

Lưu ý thứ hai cần ghi nhớ là khi nói về những thách thức, chúng ta không thể chỉ đề cập đến những vấn đề mà đời sống thánh hiến có thể gặp phải vào lúc này, mà chúng ta phải đưa ra câu trả lời, nhưng

đặc biệt cũng phải nói đến những khả năng mà hình thức *bước theo Chúa Kitô* có trước mặt mình. Điều này sẽ khiến chúng ta kín mức sức mạnh từ sự yếu đuối của mình và củng cố tất cả những điều tích cực tồn tại trong cuộc sống của chúng ta mà chúng ta thường không biết, từ đó tạo cơ sở cho những “*ngôn sứ về sự bất hạnh*”, những kẻ gây ra rất nhiều tổn hại cho Giáo hội và đời sống thánh hiến.

Ngạc nhiên và kinh ngạc thán phục

Khi xem xét những gì đã nói, tôi chỉ ra hai thách thức/khả năng của đời sống thánh hiến bao gồm nhiều thách thức/khả năng khác: tái khám phá khả năng kinh ngạc thán phục và ngạc nhiên của mình, và mang lại cho đời sống thánh hiến tất cả sự hấp dẫn của nó. Khi đọc Tin Mừng, chúng ta bị đánh động trước sự kinh ngạc thán phục, trước sự ngạc nhiên mà các môn đệ của Chúa Giêsu biểu lộ trước những gì Người nói và làm: sự sững sờ trước những gì Người nói, vì Người dạy như một người có uy quyền chứ không như các kinh sư (x. Mc 1, 22); sững sờ trước việc Ngài làm, vì mọi việc Ngài làm đều tốt đẹp (Mc 7, 37). Sự kinh ngạc thán phục và ngạc nhiên, đặc biệt trong Tin Mừng Thánh Marcô, mở rộng tâm hồn hướng tới sự tốt lành, tạo ra những câu hỏi, từ đó tạo ra đức tin, được thể hiện bằng việc bước theo (x. Mc 1, 22 tt).

Sự ngạc nhiên và kinh ngạc thán phục kích thích và bản khoán đến mức đòi hỏi phải có lời đáp trả ngay lập tức. Đây là cách duy nhất để giải thích sự nhanh chóng mà các môn đệ đáp lại lời mời đi theo Người của Chúa Giêsu: “...*lập tức bỏ lưới mà đi theo Người*” (Mc 1, 18; x. 1, 20; 2,14). Sự ngạc nhiên và kinh ngạc thán phục mà chúng ta không thể thờ ơ, nhưng đúng hơn thúc đẩy chúng ta quyết định mạnh mẽ để hiệp thông với Người, bị kích thích bởi niềm đam mê được giống như Người, nói những gì Người nói và làm những gì Người làm, ở với Người, đó là mục đích của mọi đời sống thánh hiến.

Sự ngạc nhiên và kinh ngạc thán phục là bước đầu tiên hướng tới suy tư và chiêm niệm: chúng soi sáng tâm trí, chạm đến trái tim và cử động chân tay để bước đi và hành động, nhờ đó mang lại ý nghĩa cho sự tồn tại của một người. Nếu sự kinh ngạc thán phục là điều thiết yếu trong đời sống của người tín hữu, thì nó lại càng quan trọng hơn trong đời sống của một người thánh hiến, bởi vì sự xâm nhập của sự linh thánh luôn là điều phi thường: cái siêu việt tỏa ra trong cái nội tại và cái gây ngạc nhiên, cái bất ngờ trong cái thói quen và cái không thể kiểm soát được, cái vô hạn trong cái hữu hạn. Nếu bước theo Chúa Kitô trong đời sống thánh hiến là thực hiện một con đường hoán cải không bao giờ kết thúc, thì sự kinh ngạc thán phục và ngạc nhiên sẽ mở ra cánh cửa cho sự hoán cải, cho trải nghiệm về một Thiên Chúa luôn trẻ trung. Vì vậy, sự kinh ngạc thán phục và ngạc nhiên là liều thuốc giải độc cho thói quen thường ngày và là sự mở ra cho những trải nghiệm mới. Không có sự ngạc nhiên, mối quan hệ với Chúa trong đời sống thánh hiến sẽ nguội lạnh và thiếu đi sự đáp trả đối với ơn gọi.

Tìm lại sự say mê... và gìn giữ nó

Tất cả những điều này đạt đến đỉnh cao trong việc tân phúc âm hóa và trong việc dạy giáo lý về ơn gọi đích thực được tạo nên từ những câu chuyện đời thực, bởi vì chỉ những ai trải nghiệm phép lạ bước theo Chúa trong sự ngạc nhiên và kinh ngạc thán phục mới có thể truyền lại lòng nhiệt thành và niềm vui khi bước theo Chúa Giêsu. Chỉ qua sự ngạc nhiên và kinh ngạc thán phục mà chúng ta mới có thể trở thành *“những sứ giả vui tươi của những đề xuất cao cả, những người bảo vệ sự thiện và vẻ đẹp, vốn tỏa sáng trong một cuộc sống trung thành với Tin Mừng”* (*Evangelii gaudium*, 168). Hãy trả lại cho đời sống thánh hiến tất cả sự say mê của nó: niềm vui lan tỏa, sức hấp dẫn mạnh mẽ, sự tươi mát ngọt ngào và niềm hy vọng đầy khích lệ. Về bản chất, sự say mê đánh thức ân sủng và sự cảm thông, trí tưởng tượng, sức mạnh, nhiệt huyết và hy vọng. Ngược lại với sự say mê là sự vỡ mộng: thất vọng, mệt mỏi, đơn điệu, vỡ mộng, buồn bã. Sự vỡ mộng là nắm mò của những ước

mơ, của niềm hy vọng vốn có thể kết thúc trong sự hối tiếc về những quyết định đã đưa ra vào thời điểm đó.

Là những người thánh hiến, chúng ta đứng trước một thách thức, một khả năng quan trọng: đảm bảo rằng đời sống thánh hiến vẫn giữ được sức hấp dẫn đối với chúng ta, ngay cả sau nhiều năm, và khơi dậy sự thu hút và cảm thông của những người “ở ngoài”, không chỉ ngưỡng mộ nó và khiến những “người suu tập” đồ lưu niệm quan tâm, như thể nó là một món đồ trong bảo tàng, nhưng cũng để dẫn thân ở đó, bị nó quyến rũ và tiếp tục có ý nghĩa trong thế giới ngày nay, tự thể hiện mình như một lối sống thay thế cho những gì thế giới và nền văn hóa thống trị đưa ra, và cuối cùng, để nó tiếp tục mang tính ngôn sứ. Là những người thánh hiến, chúng ta có khả năng và thách thức trong việc làm cho cuộc sống của chúng ta trở nên hấp dẫn vì vẻ đẹp của nó, với tư cách là những chứng nhân của một cách làm, cách hành động và cách sống khác: *“Có thể sống theo một cách khác trong thế giới này”* (François, *Illuminate il futuro*, Ancora 2015, 13).

Tìm kiếm Chúa Giêsu-Kitô

Chắc chắn, để đạt được tất cả những điều này, việc suy nghĩ về tính thâm mỹ của đời sống thánh hiến là chưa đủ, cũng như không đưa ra những tuyên bố đẹp đẽ và không tương về nguyên tắc vốn không liên quan gì đến thực tế cuộc sống, hướng chỉ là vá những miếng vá mới trên quần áo cũ (x. Mc 2, 21).

Sự say mê là ngôn ngữ của những người yêu nhau, như chúng ta có thể chiêm ngắm trong sách Diễm Ca. Niềm say mê phải là ngôn ngữ của những người thánh hiến. Không có say mê, đời sống thánh hiến trở nên nhạt nhẽo, vô vị, vô ích (x. Mt 5,13). Niềm say mê, đặc trưng của trải nghiệm về *“mối tình đầu”* (x. Hs 2, 9), dẫn chúng ta đến việc không ngừng tìm kiếm, tôi có thể nói gần như đầy kịch tính, cho đến khi chúng ta trở thành *“những người tìm kiếm”* Đấng đã yêu thương chúng ta trước (x. 1 Ga 4, 10) và kết hợp với người được yêu nhờ ân sủng (x. Ct 3, 1tt). Chúa Giêsu Kitô là lý do duy

nhất biện minh cho đời sống thánh hiến. Người là yếu tố nền tảng của đời sống thánh hiến.

Đời sống thánh hiến ra đời để định vị mình trước ranh giới của cuộc sống và tư tưởng, như Đức Thánh Cha Phanxicô thường nói với chúng ta. Vùng ngoại vi là những nơi có đặc điểm chung là kém an toàn, dễ gặp nhiều tình huống hỗn loạn dẫn đến ít được tính đến trong xã hội, vùng ngoại vi buộc chúng ta phải sống trong tình trạng xuất hành. Các vùng ngoại ô buộc những người sống ở đó phải di chuyển, rời khỏi trung tâm và đến các khu vực bên lề xã hội. Rõ ràng là sự lựa chọn dành cho người nghèo và vùng ngoại ô đòi hỏi chúng ta phải “ra khỏi” chính mình, bỏ qua một bên những đấu tranh nội tâm nhỏ nhất, ít tự quy ngã hơn, “vượt lên chính mình”, chủ động trong mọi việc liên quan đến yêu thương, liên đới, đồng hành, mừng lễ và cử hành với mọi người, đặc biệt với người nghèo. Và điều này, chúng ta phải thừa nhận, không hề dễ dàng. Nhưng đây là một thách thức, một khả năng quan trọng đối với những người thánh hiến.

Từ vùng ngoại vi của thế giới đến vùng ngoại vi của Giáo hội

Đời sống thánh hiến không thể tập trung vào chính mình, nhưng trong sự không thuộc về mình và trong sự dấn thân của mình, nó phải đặt mình vào việc phục vụ toàn thể dân Thiên Chúa, nhất là những người dễ bị tổn thương nhất. Các hội dòng của chúng ta không được sinh ra từ một cái nhìn say mê bản thân hay suy tư thuần túy lý thuyết, mà từ việc thường xuyên đến các vùng ngoại vi, từ việc gặp gỡ trực tiếp với những người dễ bị tổn thương nhất, để chữa trị những vết thương và nỗi đau của con người.

Nếu đời sống thánh hiến muốn được tái sinh và phục hồi, điều này chỉ có thể thực hiện được nếu nó không khép kín nơi chính mình, nếu nó không phải là tù nhân trong những vấn đề của mình, nếu nó có can đảm đi ra các vùng ngoại vi. Nếu, bởi ơn gọi, người Kitô hữu là ngoại vi so với thế giới, thì đời sống thánh hiến, qua ơn gọi, cũng là ngoại vi so với đời sống của Giáo hội.

Sự lựa chọn của người nghèo và những vùng ngoại vi không phải là tùy chọn, cũng không phải là một khâu hiệu hay một sự lựa chọn đơn giản về mặt xã hội hay chính trị. Đó là một sự lựa chọn vì Chúa Giêsu: “*Người vốn giàu sang phú quý, nhưng đã tự ý trở nên nghèo khó vì anh em, để lấy cái nghèo của mình mà làm cho anh em trở nên giàu có*” (2 Cr 8, 9); đó là cho Chúa Giêsu trần truồng mặc, cho Chúa Giêsu đói khát ăn uống; đó là việc viếng thăm Chúa Giêsu nơi các bệnh nhân và trong lao tù; đó là chào đón Chúa Giêsu bằng cách chào đón khách lạ; đó là đồng hành với Chúa Giêsu bằng cách đồng hành với những người thuộc nền văn hóa vứt bỏ (x. Mt 25,35-36). Kể từ khi Chúa Giêsu trở nên nghèo (2 Cr 8, 9), Thiên Chúa của chúng ta là Thiên Chúa của người nghèo. Những người nghèo có một vị trí đặc biệt trong trái tim của Thiên Chúa.

Tý Linh

Chuyển ngữ từ: Vatican News

Nguồn: xuanbichvietnam.net (26.09.2023)

TRANG GIỚI TRẺ

YÊU MỘT NGƯỜI TRƯỞNG THÀNH...

Yêu một người trưởng thành, những tin nhắn thưa hơn. Không vội vấp hỏi han sáng, trưa, chiều, tối. Chỉ những lúc thật sự cô độc mới nhắn một tin nhắn nhắc nhau gìn giữ sức khỏe.

Yêu một người trưởng thành, những cuối tuần không hỏi hỏi hà diện đồ đẹp ra phố. Họ ăn mặc bình thường chọn một góc tĩnh lặng để nép mình vào tìm bình yên. Họ không nói với nhau quá nhiều, không cười to, không gây sự chú ý của người khác, tất cả là một sự im lặng đầy thấu hiểu.

Yêu một người trưởng thành, sự quan tâm lặng lẽ âm thầm. Những cái thờ dài cũng được cất giấu kỹ lưỡng để người còn lại an tâm. Họ hiểu rằng, chỉ khi người kia yên ổn mình mới có thể an ủi phần nào.

Yêu một người trưởng thành, đàn ông trở nên chững chạc, phụ nữ trở nên đảm thắm. Họ vẫn nghĩ về nhau nhưng không ồn ào. Vẫn ghé facebook nhau mỗi ngày, vẫn cập nhật liên tục những dòng status nhưng tất cả chỉ âm thầm - không like, không comment.

Yêu một người trưởng thành, người ta không nhắc về hai từ "mãi mãi". Người ta ý thức được lời hứa và có trách nhiệm với những lời hứa đó. Họ tôn trọng nhau và tự hứa với lòng trân trọng ngày hôm nay.

Yêu một người trưởng thành, là giữ lại cho mình những nỗi buồn riêng. Người yêu cũ lập gia đình hay những điều tương tự như thế, cả hai đều biết nhưng lại dành cho nhau một khoảng trống kỷ niệm.

Yêu một người trưởng thành, người ta nghĩ về những bữa cơm. Qua những lần hẹn hò quán cóc, cà phê, họ nghĩ đến bữa cơm ấm áp có hai người cùng nấu, cùng quây quần bên nhau sốt chia đấng cay mặn ngọt.

Yêu một người trưởng thành, người ta ý thức được mình đang ở đâu. Không viễn vông về thiên đường trải thảm hay những giấc mơ màu hồng. Họ hiểu mình cần gì và thiếu gì.

Yêu một người trưởng thành, người ta thấy mình trưởng thành hơn...

Sưu tầm

Đức Thánh Cha Phanxicô kêu gọi cấm mang thai hộ

ledevoir.com, Nicole Winfield , AP Rome, 2024-01-08

Ngày thứ hai 8 tháng 1 năm 2023, trong một bài phát biểu thường niên liệt kê các mối đe dọa đối với hòa bình thế giới và phẩm giá con người, Đức Phanxicô kêu gọi một lệnh cấm toàn cầu với việc mang thai hộ “đáng khinh”, ngài tố cáo “thương mại hóa” việc mang thai.

Trong bài phát biểu về chính sách đối ngoại gọi đến các đại sứ được công nhận tại Tòa thánh, ngài lấy làm tiếc năm 2024 bắt đầu vào thời điểm lịch sử, khi hòa bình “ngày càng bị đe dọa, suy yếu và một phần bị mất đi”.

Trích dẫn cuộc chiến tranh của Nga ở Ukraine, cuộc xung đột giữa Israel và Hamas, vấn đề di cư, khủng hoảng khí hậu và việc sản xuất “vô đạo đức” các loại vũ khí hạt nhân và vũ khí thông thường, Đức Phanxicô đã đưa ra một danh sách dài những tệ nạn đang hành hạ nhân loại và những vi phạm ngày càng gia tăng với luật nhân đạo quốc tế.

Nhưng ngài cũng liệt kê các vấn đề ở quy mô nhỏ hơn gây ra mối đe dọa cho hòa bình và phẩm giá con người, bao gồm cả việc mang thai hộ. Ngài khẳng định sự sống của thai nhi phải được bảo vệ và không được “áp bức hay biến thành đối tượng buôn bán”.

Ngài nói: “Tôi xem việc mang thai hộ là hành vi hèn hạ, thể hiện sự vi phạm nghiêm trọng nhân phẩm của phụ nữ và trẻ em, dựa trên việc lợi dụng hoàn cảnh thiếu thốn nhu cầu vật chất của người mẹ. Đứa trẻ là một món quà và không bao giờ là mục đích

cho một hợp đồng thương mại, ngài kêu gọi có lệnh cấm toàn cầu về việc mang thai hộ.”

Trước đây Đức Phanxicô cũng đã bày tỏ sự phản đối của Giáo hội công giáo với cái mà ngài gọi là “cho thuê tử cung”, một số nước châu Âu như Tây Ban Nha và Ý đã cấm việc này. Văn phòng giáo lý Vatican đã nói rõ, có các cha mẹ đồng tính sử dụng phương pháp mang thai hộ để có thể rửa tội cho con cái họ.

Hầu hết các nước châu Âu đều cấm mang thai hộ. Việc sử dụng người mẹ đẻ thuê đôi khi được cho phép hoặc chấp nhận miễn là không được trả thù lao (Bỉ, Hà Lan, Vương quốc Anh, Canada, Brazil, Colombia). Mang thai hộ thương mại, được trả tiền, được cho phép ở một số bang của Mỹ.

Marta An Nguyễn dịch

Nguồn: phanxico.vn

TRANG GIÁO LÝ VIÊN

Thượng Hội đồng: 15 viên ngọc quý ẩn giấu trong Bản Tổng hợp

Lm. Thomas Reese, SJ

WHĐ (11.11.2023) – Khi đề cập đến Thượng Hội đồng về hiệp hành, các phương tiện truyền thông phương Tây thường tập trung vào một số vấn đề “nóng”, chẳng hạn như: phong chức cho phụ nữ, linh mục đã kết hôn, và chúc lành cho các cặp đồng tính,... Nhưng ẩn giấu trong Bản Tổng hợp dài 40 trang của phiên họp thứ nhất Đại hội Thượng Hội đồng 10. 2023 là một số viên ngọc quý đáng ngạc nhiên có thể dẫn đến một cuộc tranh luận quan trọng trong Giáo hội.

1. Sự nhấn mạnh mới mẽ về sự tham gia của giáo dân. So với các Giáo hội Kitô khác, Giáo hội Công giáo có tính phẩm trật cao. Thượng Hội đồng này, đặc biệt là các cuộc đối thoại tại các cuộc họp bàn tròn, được cấu trúc để tiếng nói của giáo dân, trong đó có phụ nữ và giới trẻ, được lắng nghe và tôn trọng. Bản Tổng hợp cho biết, *“Lộ trình của Thượng Hội đồng được Đức Thánh Cha triệu tập bao gồm sự tham gia của tất cả những người đã lãnh Phép Rửa. Chúng tôi tha thiết mong muốn điều này xảy ra và dần dần biến nó thành hiện thực”*.

2. Cổ võ “Đối thoại trong Thánh Thần”. Thuật ngữ *“Đối thoại trong Thánh Thần”* đề cập đến một thực hành *“cho phép lắng nghe chân thành để phân định những gì Chúa Thánh Thần đang nói với các Giáo hội”*. Bản Tổng hợp giải thích thêm, *“Từ ‘đối thoại’ (conversation) thể hiện điều gì đó hơn là đối thoại (dialogue) đơn thuần: nó đan xen một cách hài hòa giữa suy nghĩ và cảm xúc và tạo ra một không gian sống động chung”*.

3. Nhận thức về những điểm bất đồng và những điều không chắc chắn. Trong quá khứ, hệ thống phẩm trật có xu hướng che đậy, chỉ thể hiện bề mặt hiệp nhất trước các tín hữu và thế giới. Nhưng ngay trang đầu tiên, Bản Tổng hợp cho biết: *“Sự đa dạng của các ý kiến và lập trường được lên tiếng trong Đại hội”*, và thừa nhận rằng *“không dễ để lắng nghe những ý kiến khác nhau mà không ngay lập tức rơi vào cảm dỗ để phản bác những quan điểm được trình bày”*.

Trong mỗi vấn đề sau đó, bất kỳ sự bất đồng và không chắc chắn nào đều được liệt kê trong phần *“các vấn đề cần xem xét”* vốn *“đòi hỏi sự hiểu biết sâu sắc hơn của chúng tôi về phương diện mục vụ, thần học và giáo luật”*.

Đồng thời Bản Tổng hợp không phủ nhận sự chia rẽ nào đó, *“Giáo hội cũng bị ảnh hưởng bởi sự phân cực và ngờ vực trong những lãnh vực quan trọng, chẳng hạn như đời sống phụng vụ và suy tư về luân lý, xã hội và thần học. Chúng ta cần nhận ra những nguyên*

nhân của từng vấn đề thông qua đối thoại và thực hiện những tiến trình can đảm nhằm phục hồi sự hiệp thông và hòa giải để khắc phục chúng”.

4. Đề cập đến những mối quan tâm của phụ nữ. *"Phụ nữ đòi hỏi công lý trong những xã hội vẫn còn bị ảnh hưởng sâu sắc bởi bạo lực tình dục, bất bình đẳng kinh tế, và xu hướng coi họ như đồ vật. Họ mang những vết sẹo của nạn buôn người, di cư cưỡng bức và chiến tranh. Việc đồng hành mục vụ và thăng tiến phụ nữ một cách quyết liệt phải đi đôi với nhau”.*

Giáo hội cần “tránh lặp lại sai lầm khi nói về phụ nữ như một vấn nạn hoặc một vấn đề. Thay vào đó, chúng tôi mong muốn thúc đẩy một Giáo hội trong đó người nam và người nữ đối thoại với nhau nhằm nhận thức sâu xa hơn viễn cảnh kế hoạch của Thiên Chúa, trong đó phụ nữ cùng xuất hiện với tư cách là những người chủ động, không lệ thuộc, loại trừ hay cạnh tranh”.

Thượng Hội đồng kết luận rằng trong Giáo hội “điều cấp thiết là đảm bảo rằng phụ nữ có thể tham gia vào tiến trình đưa ra quyết định và đảm nhận các vai trò trách nhiệm trong việc chăm sóc mục vụ và tác vụ”.

5. Không quên người nghèo. Theo Bản Tổng hợp, người nghèo là *“những người không có những thứ họ cần để có một cuộc sống xứng nhân phẩm”*. Thượng Hội đồng nhấn mạnh đến phẩm giá của người nghèo đồng thời cảnh báo Giáo hội tránh *“coi người nghèo dưới lăng kính ‘họ’ và ‘chúng ta’, xem họ như ‘đối tượng’ của lòng bác ái của Giáo hội. Đặt người nghèo ở trung tâm và học hỏi từ họ là điều mà Giáo hội phải làm nhiều hơn nữa”*.

6. Trao cho Giáo hội nhiệm vụ chống lại nạn phân biệt chủng tộc và bài ngoại. Bản Tổng hợp xác định rằng Giáo hội phải hành động chống lại *“một thế giới nơi mà số lượng người di cư và người tị nạn ngày càng gia tăng, trong khi sự sẵn sàng chào đón họ ngày càng giảm dần và nơi mà người nước ngoài bị nhìn với sự nghi ngờ”*

ngày càng tăng”. Ngoài ra, “các hệ thống trong Giáo hội vốn tạo ra hoặc duy trì sự bất công về chủng tộc cần phải được nhận dạng và giải quyết. Các tiến trình chữa lành và hòa giải cần được thiết lập để xóa bỏ tội phân biệt chủng tộc, với sự giúp đỡ của những người phải gánh chịu hậu quả của nó”.

7. Vấn đề lạm dụng trong Giáo hội phải được giải quyết. Bản Tổng hợp đề nghị Giáo hội nên khám phá khả năng thành lập một cơ quan pháp lý tách biệt với Giám mục để giải quyết các cáo buộc giáo sĩ lạm dụng, “cần phát triển thêm các cơ cấu chuyên trách việc ngăn chặn sự lạm dụng”.

8. Canh tân việc đào tạo linh mục. Khi nêu lên “việc đào tạo không nên tạo ra một môi trường nhân tạo tách biệt khỏi đời sống đức tin thông thường của tín hữu”, Thượng Hội đồng kêu gọi “cân nhắc thấu đáo các chương trình đào tạo, đặc biệt chú ý đến việc làm sao chúng ta có thể thúc đẩy sự đóng góp của phụ nữ và gia đình cho các chương trình đó”.

Bản Tổng hợp đề nghị các chương trình đào tạo chung cho “toàn thể Dân Chúa (giáo dân, người thánh hiến và tác viên chức thánh)”. Đồng thời cũng kêu gọi các Hội đồng giám mục “tạo ra một văn hóa thường huấn (formation and learning) suốt đời”.

9. Duyệt xét cách thức giáo sĩ thực thi tác vụ. Thượng Hội đồng kêu gọi xem xét lại thường xuyên cách thức các giám mục, linh mục và phó tế thực hiện tác vụ trong giáo phận của họ. Việc này bao gồm “xác minh thường xuyên hoạt động của giám mục, theo các hình thức được xác định về mặt pháp lý, dựa trên phong cách thẩm quyền của ngài, việc quản lý kinh tế đối với tài sản của giáo phận, và hoạt động của các cơ quan tham gia, và bảo vệ chống lại mọi hình thức lạm dụng có thể xảy ra”.

10. Sử dụng ngôn ngữ phụng vụ. Bản Tổng hợp nói rằng các bản văn được sử dụng trong các nghi lễ Công giáo cần “dễ tiếp cận hơn với các tín hữu và được thể hiện rõ hơn trong sự đa dạng của các

nền văn hóa”. Tiếp đến, bản văn gợi ý rằng phụng vụ cũng như các tài liệu của Giáo hội cần phải “*chú ý hơn không chỉ đến việc sử dụng ngôn ngữ mang tính bình đẳng nam nữ, mà còn phải đưa vào một loạt từ ngữ, hình ảnh và câu chuyện dựa trên trải nghiệm của phụ nữ một cách rộng rãi hơn*”.

11. Việc Rước lễ đối với tín hữu thuộc các Giáo hội không Công giáo. Thượng Hội đồng nâng cao khả năng việc cho tín hữu thuộc các giáo hội không Công giáo được Rước lễ, hay điều được gọi là “*Sự hiệp thông trong các thực tại thánh*” (Communicatio in sacris). Cho rằng đây là một vấn đề mục vụ tương tự như vấn đề mang tính giáo hội hoặc thần học, Bản Tổng hợp lưu ý rằng sự hiệp thông như vậy “*có tầm quan trọng đặc biệt đối với các hôn nhân khác giáo hội*”.

12. Ý nghĩa của việc trở thành phó tế trong Giáo hội. Nói chung, chức phó tế thường bị xem là bước đệm để tiến tới chức linh mục. Bản Tổng hợp đặt vấn đề về việc nhấn mạnh vào tác vụ phụng vụ của các phó tế hơn là vào sự “*phục vụ người nghèo và thiếu thốn trong cộng đoàn. Do đó, chúng tôi đề nghị đánh giá về tác vụ phó tế đã được thực hiện như thế nào kể từ Công đồng Vatican II*”.

13. Cần tiếp tục việc cải cách Giáo triều Rôma. Thượng Hội đồng khẳng định tuyên bố của Đức Thánh Cha Phanxicô trong Tông hiến *Praedicate evangelium*, được ban hành vào tháng 03.2022, rằng “*Giáo triều Rôma không đặt mình giữa Giáo hoàng và các Giám mục, nhưng đặt mình vào việc phục vụ cả hai theo những phương thức đặc trưng đối với bản chất của mỗi bên*”.

Bản Tổng hợp kêu gọi nơi Giáo triều “*sự chăm chú lắng nghe hơn đến tiếng nói của các giáo hội địa phương*” đặc biệt là trong các chuyến viếng thăm định kỳ của các giám mục tới Rôma, đây phải là dịp để “*trao đổi cởi mở và hỗ trợ nhằm thúc đẩy sự hiệp thông và thực thi tính hiệp đoàn và hiệp hành thực sự*”.

Bản văn cũng yêu cầu đánh giá cẩn thận xem “*liệu việc phong chức giám mục cho các giáo sĩ cao cấp của Giáo triều Rôma có phù hợp hay không*”, ngầm gợi ý rằng giáo dân có thể nắm giữ các vị trí hàng đầu của Vatican.

14. Cần cập nhật giáo luật. Bản Tổng hợp cho thấy “*vào thời điểm này, cần phải sửa đổi rộng rãi hơn Bộ Giáo luật*” nhằm nhấn mạnh tính hiệp hành của Giáo hội ở mọi cấp độ. Ví dụ, bản văn đề nghị rằng các giáo xứ và giáo phận bắt buộc phải có Hội đồng mục vụ. Đồng thời, gợi ý có thể tổ chức Hội đồng mục vụ mô phỏng Hội đồng toàn thể gần đây của Giáo hội Australia.

15. Thúc đẩy các cộng đoàn Kitô hữu nhỏ. Theo Bản Tổng hợp, cộng đoàn Kitô hữu nhỏ là “*những người sống gần gũi hàng ngày, xung quanh Lời Chúa và Thánh Thể*” và bản chất của các cộng đoàn này nuôi dưỡng một phong cách hiệp hành. Do đó, “*Chúng ta được mời gọi đề cao tiềm năng của họ*”.

Bạn sẽ không tìm thấy những viên ngọc quý này được viết trên các phương tiện truyền thông, nhưng nếu đợi để truyền thông nói cho chúng ta biết những gì xảy ra trong Thượng Hội đồng, chúng ta có thể bỏ lỡ những cơ hội quan trọng trong việc canh tân Giáo hội.

Nt. Anna Ngọc Diệp, OP

Dòng Đa Minh Thánh Tâm

Chuyên ngữ từ: nconline.org (09.11.2023)

LỜI CẢM ƠN

Mahatma Gandhi, người đề xướng chủ trương tranh đấu bất bạo động, đến Phi Châu. Ông vào dùng bữa trong một quán ăn bình dân. Sau khi dùng bữa, ông trả tiền và nói với người giúp bàn: “Xin cảm ơn vì sự tử tế của anh”. Người giúp bàn trả lời: “Thưa ngài, tôi sẽ không bao giờ quên ngài. Từ 25 năm phục vụ ở đây, tôi chưa bao giờ nghe được một tiếng cảm ơn”.

Các bạn thân mến, từ khi còn bé, chúng ta được ông bà cha mẹ dạy biết nói lời cảm ơn đến những ai giúp đỡ hay cho tặng ta một điều gì. Đó là nét đẹp văn hóa của người Việt từ bao đời. Đó là nhân bản mà mỗi một con người đều cần phải có. Tiếng cảm ơn được nói lên với tất cả chân tình không những biểu lộ lòng biết ơn mà còn giúp gắn kết con người lại gần nhau.

Tuy nhiên, ngày nay, một thực tế đáng buồn phải nhìn nhận là tiếng “cảm ơn” đã trở nên thưa thớt rất nhiều. Dường như người ta không biết, quên lãng hay không muốn nói lời cảm ơn vì cảm giác thua kém, cảm giác mắc nợ hay một nguyên nhân nào khác. Sẽ là sai lầm nếu chúng ta suy nghĩ như thế. Và nguy hiểm hơn, những suy nghĩ lệch lạc ấy sẽ làm cho chúng ta trở nên ích kỷ, hẹp hòi và thậm chí là thiếu lịch sự, thiếu văn hóa.

Cuộc sống của chúng ta là một chuỗi những mối tương quan. Cuộc sống của chúng ta càng là một chặng đường dài với biết bao khó khăn cũng như những thăng trầm. Và chính những lúc như thế thì

ta lại nhận được sự giúp đỡ của mọi người. Đó có thể là sự giúp đỡ đến từ người thân quen hay có khi là cả những người mà chúng ta sẽ chỉ lướt qua nhau một lần trong đời. Những điều như thế đã tạo lên sự kỳ diệu của cuộc sống.

Ở đời, có ai mà không được người khác gởi đến cho một món quà hay được dạy bất cứ bài học nào. Do đó, hãy biết nói lời cảm ơn, một lời nói sẽ khẳng định giá trị và nhân phẩm của bạn.

Lm. Tađêô Nguyễn Ngọc Điều

HỎI ĐÁP MỤC VỤ

GIẢI ĐÁP THẮC MẮC CHO NGƯỜI TRẺ CÔNG GIÁO NGƯỜI TU SĨ ĐỒNG TÍNH

Pr. Lê Hoàng Nam, SJ

Hỏi: *Người tu sĩ đồng tính thì có sao không?*

Trả lời: Trước khi đưa ra câu trả lời cho chuẩn xác, hãy cùng làm rõ câu hỏi của bạn.

Hạn từ “tu sĩ” được dùng để chỉ những người nam/nữ sống đời thánh hiến qua việc tuyên khấn công khai các lời khuyên phúc âm (gọi tắt là lời khấn) trong một hội dòng. “*Người tu sĩ hiến dâng trọn vẹn thân mình như một hy lễ được dâng lên Thiên Chúa, nhờ đó tất cả cuộc sống họ trở nên một việc liên li thờ phượng Thiên Chúa trong đức ái*” (GL 607). Đôi khi, chúng ta cũng hay nghe nói đến từ “đan sĩ”. Thuật ngữ “đan sĩ” không xuất hiện nhiều trong Giáo Luật cho bằng từ “tu sĩ”. Thực ra, dưới một khía cạnh nào đó, các đan sĩ cũng là tu sĩ, vì họ tuyên công khai và giữ các lời khấn. Nhưng thuật ngữ “đan sĩ” được dành riêng cho các tu sĩ sống trong một đan viện. Đây là một kiểu đời tu xuất hiện rất sớm trong Giáo

hội. Các linh mục triều không được gọi là “tu sĩ” vì họ không tuyên giữ công khai các lời khấn. Họ được gọi là “giáo sĩ”.

Liên quan đến xu hướng tính dục, phải phân biệt: dị tính, đồng tính (nam hoặc nữ), song tính[1], ngoài ra, còn có người chuyển giới (transgender), người đang chưa rõ về giới tính của mình và đang tìm hiểu về bản thân (questioning).

- “Dị tính” là người bị hấp dẫn tính dục bởi những người khác giới và không có cảm giác về mặt cảm xúc hay tình dục với người cùng giới.

- “Đồng tính” là người bị hấp dẫn tính dục bởi những người cùng giới tính và không có cảm giác về cảm xúc hay tình dục với những người khác giới tính. Có loại đồng tính nữ (gọi là lesbian hay les), và đồng tính nam (gọi là gay).

- “Song tính” là người bị hấp dẫn tính dục bởi cả người cùng giới lẫn khác giới (bisexual).

Câu hỏi của bạn chỉ giới hạn trong phạm vi “đồng tính”, nhưng chúng tôi ngầm hiểu là bạn đang ám chỉ đến một kiểu xu hướng tính dục *không-phải-là-dị-tính*, nghĩa là xu hướng mà chúng ta tạm gọi là “khác với xu hướng tính dục tự nhiên thông thường của đại đa số người trên thế giới”. Vì thế, dưới đây, khi trả lời câu hỏi của bạn, chúng tôi sẽ dùng từ “đồng tính” theo nghĩa này.

“Có sao không?” là một câu hỏi rất mơ hồ. Chúng tôi không hiểu là bạn đang nói đến điều gì: người đồng tính có được chấp nhận để trở thành tu sĩ không, hay nếu đi tu mà đồng tính thì có phạm tội gì không, hay là một tu sĩ mà đồng tính thì có ảnh hưởng nguy hại gì đến đời tu không?... Chúng ta không thấy có một ngăn trở nào quy định trong cuốn Giáo Luật 1983 nói rằng người đồng tính thì phải bị loại trừ khỏi đời sống dâng hiến (hay thậm chí là trở thành linh mục). Vì thế, nếu có tu sĩ (hay linh mục) nào phát hiện ra mình có

xu hướng đồng tính, người đó không hề lỗi luật, cũng không phạm tội luân lý gì. Vấn đề đặt ra ở đây mà chúng ta cần suy xét là “khi biết một ứng viên muốn sống đời tu mà có xu hướng đồng tính, người hữu trách có nên nhận họ không?” Luật thì không cấm nhưng thường người hữu trách sẽ rất e dè với những trường hợp này. Vì sao?

Đời tu và người đồng tính

Như đã nói ở trên, đời tu có liên quan đến việc sống các lời khuyên phúc âm và đời sống cộng đoàn. Cụ thể hơn, nó đòi buộc người ta phải sống tốt đời sống khiết tịnh, triển nở bản thân trong tình trạng “độc thân vì Nước Trời”. Sống khiết tịnh vốn dĩ không phải là điều dễ dàng. Bởi thế, nếu người ta chọn sống nó chính là vì họ có một mục đích cao cả. Ta vẫn hay nghe đến những câu chuyện một anh chàng hay cô nàng nào đó nguyện suốt đời không lấy ai khác để chứng tỏ lòng chung thủy dành cho người mình yêu. Một tình yêu cao cả đã thôi thúc người ta đến chỗ dành trọn cuộc sống và mọi sự của mình cho một người duy nhất mà thôi, chứ nhất quyết không chia sẻ nó với ai khác, dù biết rằng mình sẽ gặp nhiều khó khăn và thử thách với chọn lựa này.

Với người sống đời dâng hiến, động cơ thúc đẩy họ đến chọn lựa sống độc thân, chính là vì tình yêu dành cho Đức Giêsu, hay cụ thể hơn, họ “sống độc thân vì Nước Trời.” Như thế, tình trạng độc thân của người tu sĩ hay lời khấn khiết tịnh của họ đồng thời cũng mang tính sứ mạng. Và để có thể sống được điều này, đòi hỏi người tu sĩ phải có một sự trưởng thành tâm cảm. Đó là một khả năng hiểu biết về chính mình, biết làm chủ cảm xúc, giới tính của mình, biết cách giao tiếp lành mạnh trong các mối tương quan, có một sự quân bình trong chính con người mình.

Thật ra, để có thể trở thành một con người thành công, có ích cho xã hội, con người nào cũng phải có được sự trưởng thành tâm cảm này. Đây chính là mục tiêu của giáo dục và huấn luyện con người. Nhưng nó trở nên cấp thiết hơn trong môi trường đời tu. Bởi lẽ,

một tu sĩ nào đó dù đã lớn tuổi, nhưng lại không có một tâm cảm trưởng thành thì cũng hết như một đứa bé mới lớn. Người đó chẳng hiểu về lý tưởng của mình, không thể làm chủ những xung động nơi bản thân mình, luôn bị cảm xúc chi phối trong các quyết định, lại không có một tương quan đúng đắn và lành mạnh với người khác. Một người như thế, rất khó có thể trở thành “người thợ” trong vườn nho của Chúa, và sống sót “giữa bầy sói dữ”.

Đòi hỏi một người tu sĩ phải ngay lập tức hoàn hảo trong tất cả mọi mặt là điều không thể, nhưng một mức độ trưởng thành về mặt tâm lý sẽ là dấu chỉ cho thấy người đó hiểu về chọn lựa của mình, dám đảm nhận quyết định của mình và sống nó một cách thích đáng để đời mình được sinh hoa kết trái và người khác cũng được hưởng lây thành quả này.

Chúng ta cùng quay trở lại vấn đề: liệu người đồng tính luyến ái có được nhận vào dòng tu hay chủng viện không? Trong phạm vi nhỏ bé của bài viết này, chúng tôi không có tham vọng triển khai một nghiên cứu đầy đủ và chi tiết về nó, nhưng chỉ xin trình bày một cách ngắn gọn những hướng dẫn của Toà Thánh liên quan đến tính hợp pháp trong việc thu nhận những người có xu hướng này.

Toà Thánh đã ban hành rất nhiều tài liệu hay những chỉ dẫn nói về vấn đề này. **Trong đó có một *Hướng Dẫn* được Bộ Giáo Dục Công giáo ban hành vào ngày 31.8.2005, nói rõ rằng sẽ không nhận những ứng viên vào chủng viện hay vào một dòng tu, nếu người đó có khuynh hướng đồng tính, được thể hiện qua ba tiêu chí sau:**

- (1) người thực hành hành vi đồng tính;
- (2) người có khuynh hướng đồng tính cách sâu sắc;
- (3) người cổ võ cho một kiểu “văn hoá đồng tính”.

Một tài liệu khác được ban hành vào 4.11.2005 cũng nhắc đến 3 ngăn trở này trong việc thu nhận một người vào một chủng viện hay dòng tu. Tài liệu nói rõ rằng mặc dù không phân biệt kỳ thị và

vẫn tôn trọng những người có xu hướng đồng tính, Giáo hội không thể nhận những anh chị em này vào bậc sống tu trì và chức thánh bởi vì xu hướng ấy là một ngăn cản nghiêm trọng, khiến người đó không thể có một sự quân bình trong tâm lý và không thể có một tương quan đúng đắn và cân bằng với những người nam, cũng như người nữ khác. Một người đồng tính nam sẽ gặp rất nhiều khó khăn khi sống trong một cộng đoàn chỉ toàn nam giới; cũng tương tự như vậy đối với người nữ. Do có sự lệch lạc trong xu hướng tính dục, môi trường dòng tu bao gồm những người cùng giới tính với mình có thể sẽ không còn là nơi giúp họ từ bỏ mọi sự và toàn tâm toàn ý phục vụ Chúa cũng như tha nhân, mà chỉ là nơi “trú thân” (vì họ không thể lập gia đình). Tệ hơn, môi trường này có thể trở thành nơi đây những cám dỗ đối với họ.

Tài liệu không giải thích rõ “người có khuynh hướng đồng tính cách sâu sắc” nghĩa là gì, nhưng trên tinh thần của tài liệu, ta có thể suy đoán rằng đó có thể là:

- (1) Người ấy cho thấy một sự lệch lạc trong xu hướng tính dục của mình;
- (2) người đó tham gia vào những diễn đàn, tổ chức dành cho người đồng tính để tìm thỏa mãn cho nhu cầu tính dục của mình;
- (3) người đó có những biểu hiện bên ngoài thái quá như cách ăn mặc hay sử dụng nữ trang, trang điểm...
- (4) người đó có nhu cầu thường xuyên đến những tụ điểm đồng tính...

Những người trên không thể là hiện thân cách thích đáng hình ảnh Đức Kitô, vị mục tử nhân lành và là hiền phu của Giáo hội, không thể trở thành một người cha/mẹ thiêng liêng và như thế, họ không có được sự trưởng thành cần có để đảm nhận các thừa tác vụ thánh. Liên quan đến đời sống khiết tịnh, họ không thể sống sự độc thân

như một cửa lễ, không thể ra khỏi chính mình để thiết lập những tương quan đúng đắn với người khác, cả nam lẫn nữ.

Vì vấn đề đồng tính luyện ái là một vấn đề phức tạp, Giáo hội cũng nói đến việc các nhà huấn luyện, các vị linh hướng để thận trọng, khôn ngoan trong việc lắng nghe các ứng viên, đồng thời giúp đỡ họ nhận ra ơn gọi của mình, đặc biệt đối với trường hợp thứ ba (chưa xác định rõ về giới tính của mình do có vấn đề về tâm lý). Phải suy xét cho kỹ để không vội vàng quy chụp hay loại trừ một người có thể có ơn gọi, chỉ là đang có chút rắc rối liên quan đến tính dục của mình. Để tiến tới chức thánh, Giáo hội đòi hỏi ứng viên phải vượt qua được “sự không rõ ràng này” ít là 3 năm trước khi nhận chức phó tế.

Như thế, một sự trưởng thành tâm cảm là rất cần thiết để có thể sống đời tu một cách triển nở. Không chỉ người đồng tính mà cả người dị tính nếu không có được điều này thì cũng khó sống sự dâng hiến trong đời tu, đặc biệt là trong thiên chức linh mục. Để tránh những hiểu lầm hay chỉ trích dành cho Giáo hội, chúng ta cần phải hiểu rõ vì sao Giáo hội lại có những quy định như vậy.

Thật ra, sống đời dâng hiến, cách riêng là chức thánh, là một ân huệ mà Thiên Chúa dành cho Giáo hội, trước khi trở thành tiếng gọi cá nhân. Mỗi cá nhân được mời gọi để sống đời dâng hiến hay để trở thành linh mục là để cộng tác với Giáo hội, hoạt động trong lòng Giáo hội, phục vụ cho Giáo hội. Việc Giáo hội từ chối hay nhận ai đó vào bậc sống tu trì hay giáo sĩ tùy thuộc vào việc Giáo hội nhận thấy người đó có thích hợp với lối sống này không và có giúp ích cho người đó cũng như cho các linh hồn không. Sự thích hợp này chính là cái mà ta vẫn đặt tên “ơn gọi”, và được thể hiện ngang qua những dấu chỉ nơi bản thân người đó. Giáo hội xác nhận rằng “không trưởng thành về tâm cảm” là một dấu chỉ cho thấy sự không phù hợp của đương sự với đời tu.

Chúa kêu gọi một người dâng hiến cho Ngài ngang qua Giáo hội. Người ta có thể khẳng khái rằng mình có ơn gọi dâng hiến, nhưng nếu không được Giáo hội xác chuẩn và công nhận thì đó cũng chỉ

là suy nghĩ đơn phương của người đó mà thôi. Sự từ chối chấp nhận ai đó vào đời tu của Giáo hội dành cho ai đó cũng muốn nói lên một điều rằng: đời tu không phải là cùng đích của con người, đó cũng chỉ là một trong số các phương tiện khác. Bất cứ con người nào, dù dị tính hay đồng tính, đều có thể trở thành thánh trong một môi trường ngoài đời tu, nếu họ sống tinh thần đức ái theo Tin Mừng và hằng luôn kết hiệp với Chúa.

Việc suy xét có nhận một người vào chủng viện hay vào dòng tu hay không hệ ở người hữu trách tại nơi đương sự xin vào. Đương sự có đủ sự trưởng thành tâm cảm để hiểu và đảm nhận đời tu hay không cũng do các vị có thẩm quyền nơi đó quyết định. Đối với cả người đồng tính hay dị tính, các nhà huấn luyện có trách nhiệm giúp họ khám phá ra ơn gọi mà Chúa dành cho họ, và giúp họ bình an với ơn gọi đó, làm sao để đời tu có được nét đẹp tinh tuyền của nó là một cuộc đời dâng hiến tự nguyện cho Thiên Chúa để sống cho Thiên Chúa và phục vụ con người, chứ không phải là nơi “tìm bạn tình”, hay “trốn đời”, “che đậy bản thân”. Nếu không, nó sẽ dẫn đến những tình trạng không hay vốn đang đục khoét lý tưởng đời dâng hiến - một sáng kiến tuyệt vời mà Thánh Thần đã thổi vào trong Giáo hội.

Tham khảo:

- Clark, Keith, *Being Sexual and Celibate*, Notre Dame: Ave Maria Press, 1986
- Sperry, Len, *Sexo, Sacerdocio e Iglesia*, Santander, Sal Terrae, 2004

Trích *Giải Đáp Thắc Mắc cho người trẻ Công giáo*, Tập 5, Nxb Tôn Giáo, 05/2021

WHD (09.10.2023)

[1] Đôi khi người ta còn nói đến hiện tượng “tò mò song tính”, tức là người tò mò về cả hai giới tính và/hoặc không có đủ trải nghiệm để xác định tính dục của bạn. “Toàn tính” là người bị hấp dẫn bởi mọi giới (có thể là đàn ông, phụ nữ hoặc những giới nằm ngoài hai giới này). “Mù giới tính” bị hấp dẫn bởi mọi giới mà không phân biệt gì (trong khi một số khác cũng bị hấp dẫn mọi giới nhưng thiên về một số giới nhất định, chẳng hạn, có thể thiên về nam giới nhưng vẫn bị hấp dẫn bởi những người khác). “Vô tính” là người không bị hấp dẫn tình dục bởi bất kỳ giới tính nào. (Xem tại: <https://www.wikihow.vn/Nh%E1%BA%ADn-bi%E1%BA%BFt-n%E1%BA%BFu-B%E1%BA%A1n-L%C3%A0-%C4%90%E1%BB%93ng-t%C3%ADnh>)

<https://hdgmvietnam.com/>

TRANG QUỐI CHỨC

Một số điều cần biết về Thượng Hội đồng Giám mục về tính hiệp hành

Đại hội đồng thứ nhất của Thượng Hội đồng Giám mục lần thứ 16 với chủ đề “Hướng đến một Giáo hội hiệp hành: Hiệp thông, Tham gia và Sứ vụ” sẽ bắt đầu diễn ra tại Vatican từ ngày 4 đến 28/10/2023. Hiệp hành là gì? Những câu hỏi chính? Thượng hội đồng về tính hiệp hành khác với các Thượng Hội đồng Giám mục trước đây như thế nào? Thành phần tham dự gồm những ai?

Thượng Hội đồng Giám mục lần thứ 16, tập trung suy tư về tính hiệp hành trong Giáo hội, được Đức Thánh Cha Phanxicô khởi xướng vào tháng 10/2021 và là một hành trình kéo dài nhiều năm

trên toàn thế giới, trong đó các tín hữu Công giáo được yêu cầu gửi phản hồi cho các giáo phận địa phương của mình về câu hỏi “Chúa Thánh Thần mời gọi chúng ta thực hiện những bước nào để phát triển trong ‘việc đồng hành cùng nhau?’”

Tiến trình hiệp hành rộng lớn của Giáo hội Công giáo đã trải qua các giai đoạn giáo phận, quốc gia và lục địa và sẽ lên đến đỉnh điểm trong hai đại hội toàn cầu tại Vatican. Đại hội đầu tiên sẽ diễn ra từ ngày 4 đến 28/10/2023 và đại hội thứ hai vào tháng 10/2024 để tư vấn cho Đức Thánh Cha về chủ đề: “Hướng đến một Giáo hội hiệp hành: Hiệp thông, Tham gia và Sứ vụ”.

Để chuẩn bị những ngày đại hội Thượng Hội đồng sắp tới, chúng ta cùng điểm qua một vài nét liên quan đến Thượng Hội đồng về tính hiệp hành này.

Tính hiệp hành là gì?

Ủy ban Thần học Quốc tế của Bộ Giáo lý Đức tin đã xác định vào năm 2018 rằng đây là “hoạt động của Chúa Thánh Thần trong sự hiệp thông với Thân Mình Chúa Kitô và trong hành trình truyền giáo của dân Thiên Chúa”.

Tài liệu chuẩn bị Thượng Hội đồng năm 2021 mô tả tính hiệp hành là “hình thức, phong cách và cơ cấu của Giáo hội”.

Tài liệu mới nhất được Vatican công bố cho biết thêm rằng tính hiệp hành cũng có thể được hiểu là một điều gì đó “không bắt nguồn từ việc đưa ra một nguyên tắc, một lý thuyết hay một công thức nhưng phát triển từ việc sẵn sàng bước vào một động lực mang tính xây dựng, tôn trọng và cầu nguyện, lắng nghe và đối thoại.”

“Căn bản của tiến trình này là việc chấp nhận, trong cả tư cách cá nhân lẫn cộng đồng, một điều gì đó vừa là một hồng ân vừa là một thách đố: trở thành một Giáo hội gồm các anh chị em trong Chúa

Kitô, lắng nghe nhau và khi làm như vậy, chúng ta dần dần được Chúa Thánh Thần biến đổi”.

Đức Thánh Cha Phanxicô đã nói rằng ngài hình dung Thượng Hội đồng về Tính hiệp hành là “một cuộc hành trình bước theo với Thánh Thần, không phải là một nghị viện để đòi hỏi quyền lợi và đòi hỏi các nhu cầu phù hợp với chương trình nghị sự của thế giới, cũng không phải là một cơ hội để đi theo bất cứ nơi đâu có gió thổi, nhưng là cơ hội để ngoan ngoãn trước hơi thở của Chúa Thánh Thần”.

Những câu hỏi chính mà Thượng Hội đồng về Tính hiệp hành sẽ cố gắng trả lời là gì?

Có ba câu hỏi bao quát cho kỳ họp Thượng Hội đồng sắp tới như được xác định trong tài liệu hướng dẫn của Đại hội Thượng Hội đồng năm 2023 có tên là Tài liệu Làm việc:

1. Làm thế nào chúng ta có thể trở thành dấu chỉ và khí cụ đầy đủ hơn của sự kết hợp với Thiên Chúa và sự hiệp nhất của toàn thể nhân loại?
2. Làm thế nào chúng ta có thể chia sẻ tốt hơn các ân tứ và nhiệm vụ phục vụ Tin Mừng?
3. Những tiến trình, cơ cấu và thể chế nào cần thiết trong một Giáo hội hiệp hành truyền giáo?

Theo Tài liệu Làm việc, mục tiêu chính của phiên họp đầu tiên vào tháng 10 sẽ là thiết kế một kế hoạch học hỏi theo “phong cách hiệp hành” và chỉ ra ai sẽ tham gia vào các cuộc thảo luận đó. Việc phân định sẽ được “hoàn thành” trong phiên họp năm 2024 của Thượng Hội đồng.

Thượng hội đồng về tính hiệp hành khác với các Thượng Hội đồng Giám mục trước đây như thế nào?

Thượng Hội đồng là một cuộc họp của các Giám mục được quy tụ để thảo luận về một chủ đề có ý nghĩa thần học hoặc mục vụ nhằm chuẩn bị một tài liệu gợi ý hoặc tư vấn cho Đức Giáo Hoàng.

Lần đầu tiên, Thượng Hội đồng Giám mục năm 2023 sẽ bao gồm các đại biểu bỏ phiếu không phải là giám mục. Ngày 21/9 vừa qua Vatican đã thông báo danh sách các tham dự viên tham dự đại hội Thượng Hội đồng vào tháng 10 tới đây, bao gồm các giáo dân là các đại biểu có quyền bỏ phiếu.

Các đại biểu bao gồm các đại diện được chọn của các Hội đồng Giám mục và các Giáo hội Công giáo Đông phương, các vị lãnh đạo giáo triều Roma và các đại biểu được chính Đức Thánh Cha chọn, bao gồm giáo dân, linh mục, nữ tu và phó tế.

Cuộc họp tháng 10 sẽ được tổ chức tại Hội trường Phaolô VI, thay vì Hội trường Thượng Hội đồng mới của Vatican, với các đại biểu ngồi ở các bàn tròn, mỗi bàn khoảng 10 người. Phần sau của cuộc họp tháng 10 sẽ tập trung vào việc quyết định các bước tiếp theo của Giáo hội và “các nghiên cứu thần học và giáo luật chuyên sâu cần thiết để chuẩn bị” cho kỳ họp thứ hai vào tháng 10/2024.

Thành phần tham dự Thượng Hội đồng

Trước hết là Đức Thánh Cha Phanxicô trong vai trò Chủ tịch của Thượng Hội đồng; và Đức Hồng y Mario Grech người Malta là Tổng Thư ký. Bên cạnh đó có các đại biểu Chủ tịch, là những người sẽ thay mặt Đức Thánh Cha điều hành các phiên họp.

Tổng trưởng trình viên của Thượng Hội đồng là Đức Hồng y Jean Claude Hollerich, dòng Tên, Tổng Giám mục Luxembourg. Còn có 2 vị Thư ký đặc biệt được bổ nhiệm cho Thượng Hội đồng lần này.

Trong số 464 tham dự viên, với 363 đại biểu có quyền bỏ phiếu, trong đó có 54 phụ nữ, có 75 tham dự viên được mời tham dự Đại hội Thượng Hội đồng với vai trò điều phối viên, chuyên gia hoặc trợ giúp thiêng liêng.

Hai Giám mục Trung Quốc

Đặc biệt trong số các Giám mục đại biểu có 2 vị đến từ Trung Quốc là Đức cha Dương Vĩnh Cường (Yang Yongqiang), Giám mục Giáo phận Chu Thôn (Zhouchun), tỉnh Sơn Đông, và Đức cha Diêu Xuân (Yao Shun), Giám mục Giáo phận Tế Ninh.

Trong cuộc họp báo hôm 21/9, Đức cha Luis Marín de San Martín, Phó Tổng Thư ký Thượng Hội đồng Giám mục, cho biết: “Giáo hội địa phương ở Trung Quốc, đồng ý với chính quyền, đã giới thiệu tên của hai Giám mục nói trên và Đức Thánh cha đã liệt kê hai vị đó vào các thành viên do ngài bổ nhiệm cho Thượng Hội đồng Giám mục này”.

Giám mục Hồng Kông và Đài Loan

Bên cạnh đó còn có Đức Tân Hồng y Stephano Chu Thủ Nhân (Chow Sau-yan), Giám mục Hồng Kông. Và Đức cha Norberto Phở Anh Hùng, Giám mục Giáo phận Gia Nghĩa, là đại biểu của Hội đồng Giám mục Đài Loan.

Hai Giám mục Việt Nam

Hai Giám mục Việt Nam sẽ tham dự Thượng Hội đồng là Đức cha Giuse Đỗ Mạnh Hùng, Giám mục Giáo phận Phan Thiết, và Đức cha Luy Nguyễn Anh Tuấn, Giám mục Giáo phận Hà Tĩnh.

Những sự kiện nào khác đang diễn ra trước Đại hội đồng tại Vatican vào tháng 10?

Thượng Hội đồng Giám mục năm 2023 tại Vatican sẽ bắt đầu bằng cuộc tĩnh tâm ba ngày dành cho các giám mục Công giáo và các tham dự viên từ ngày 1 đến 3/10/2023, do Linh mục Dòng Đa Minh Timothy Radcliffe, nguyên Tổng quyền dòng Đaminh hướng dẫn.

Đức Thánh Cha Phanxicô cũng đã công bố một buổi cầu nguyện đại kết sẽ diễn ra tại Quảng trường Thánh Phêrô vào chiều ngày 30/9/2023, như một phần của Thượng hội đồng về Tính hiệp hành. Buổi canh thức cầu nguyện, do Cộng đoàn Taizé tổ chức, sẽ phó thác cho Thiên Chúa công việc của Thượng hội đồng tháng 10.

Vatican News

SÔNG LỜI CHÚA

CN LỄ CHÚA HIỂN LINH

Mt 2, 1-12

MỖI NGƯỜI LÀ MỘT ÁNH SAO CHO NHAU

Người ta vẫn thường ví von mỗi người là một ánh sao. Mỗi một con người sẽ tương ứng với một ánh sao trên trời. Bài hát sinh hoạt thiếu nhi cũng ví von: con người là một ánh sao, có ánh sao xanh, có ánh sao hồng nhưng không có ngôi sao nào là ngôi sao đen. Bởi vì công dụng của sao là toả sáng, là soi dẫn, thế nên phải là ánh màu lung linh, không thể là ngôi sao đen giữa đêm tối nên sẽ chẳng có tác dụng gì với con người.

Hôm nay, ba vua cũng nhờ một ánh sao dẫn lối đưa đường đến triều bái Đấng cứu tinh nhân loại. Ánh sao đã dẫn họ đến hang Belem, nơi hài nhi, Con Vua Trời mới hạ sinh. Họ đã tin vào ánh sao để nhận ra thân phận vị cứu tinh nhân trần từ chính khung cảnh nghèo

nàn của kiếp người. Họ đã tin vào ánh sao để có thể cứu mình thờ lạy một hài nhi yếu ớt con của một gia đình nghèo khó. Họ đã nhờ ánh sao để tìm thấy chân lý trong nghịch cảnh đời sống.

Vâng, Đáng cứu tinh mà họ mong gặp là một hài nhi được bọc trong khăn, đặt nằm trong máng cỏ. Đáng ấy đáng lẽ phải được toàn dân Giê-ru-sa-lem đón chào như vị cứu tinh duy nhất của họ, nhưng lạ lùng thay, họ không chỉ thờ ơ mà còn muốn loại trừ. Ngay cả những con người được coi là người quyền cao chức trọng vẫn không thể gặp được Ngài. Các luật sĩ chỉ thao thức về lề luật. Các thượng tế chỉ chạy bèn về đền thờ. Các kỳ lão chỉ lo về truyền thống. Hê-rô-đê thì tìm kiếm nhưng không phải để triều bái mà là để tìm cách huỷ diệt.

Chỉ có các mục đồng và các đạo sĩ đã tìm gặp được Đáng Cứu Thế. Họ là đại diện cho những con người thành tâm thiện chí đi tìm chân lý và khao khát an bình. Họ đã nhận ra thân phận hài nhi yếu đuối nằm trong máng cỏ lại là Vua Cả Trời Đất. Đáng phải đến trong thế gian để đem lại công lý và hoà bình cho trần gian.

Ánh sao từ trời cao hôm nay vẫn chiếu xuống nhân trần. Ánh sao hôm nay vẫn là ý Chúa mà con người phải thực hiện, vẫn là tiếng nói lương tâm mời gọi con người sống ngay lành, đừng làm điều dữ, đừng sống quanh co giả dối. Hãy từ bỏ lối sống đam mê làm lạc của bóng tối tội lỗi để bước đi trong ánh sáng lề luật. Nhưng tiếc thay, nhiều người vẫn sống chai lỳ trong bóng tối tội lỗi. Biết bao bạn trẻ vẫn lao mình trong những đam mê làm lạc của xì-ke ma tuý và thác loạn. Biết bao người vì danh lợi thú trần gian mà đánh mất lương tri con người. Biết bao người vì đam mê bất chính mà sống thiếu trách nhiệm với gia đình và bản thân. Biết bao người vẫn tìm kiếm thú vui trần thế mà bán rẻ nhân cách, nhân phẩm của chính mình.

Sứ điệp của ngày lễ hiện linh còn là tiếng mời gọi con người hãy là ánh sáng của nhau. Ánh sáng của con người ngay thẳng, không gian tham, xảo quyệt. Ánh sáng của bác ái yêu thương để đối xử khoan

dung nhân ái với nhau. Thế giới hôm nay rất cần ánh sáng của niềm tin để xoá tan nghi kỵ, hiểu lầm. Ánh sáng của tình yêu để cảm thông nâng đỡ nhau. Ánh sáng của bao dung để xoá bỏ hận thù, chiến tranh. Ánh sáng ấy cần tỏ hiện trong từng gia đình. Nơi mà các thành viên cần phải là ánh sáng để dẫn dắt nhau. Nơi gia đình không thể thiếu ánh sáng niềm tin, tình yêu và tha thứ. Cần có ánh sáng của niềm tin để mọi người tin tưởng lẫn nhau. Không có niềm tin gia đình sẽ không có thuận hoà, chỉ có đổ kỵ và ghen tương. Gia đình cần có ánh sáng tình yêu và tha thứ để mọi người biết cảm thông và nâng đỡ nhau, hầu giúp nhau sống đúng phẩm giá làm người và làm con Thiên Chúa.

Ước gì đời sống của người ky-tô hữu chúng ta luôn toả sáng những hành vi bác ái, yêu thương, những nghĩa cử nhân ái bao dung để nâng đỡ những ai đang cô đơn, thất vọng, đang sống trong cảnh lầm than tìm được niềm vui và hạnh phúc trong cuộc sống. Amen.

Lm. Jos. Tạ Duy Tuyền

CN II TN – B

Ga 1, 35 - 42

NGƯỜI TRUNG GIAN

Thiên Chúa luôn là người mời gọi con người đến với Người. Theo đó, Thiên Chúa có thể sử dụng một con người hay một sự kiện để thu hút chúng ta, và giúp chúng ta hiểu được tiếng gọi của Người, và đến được với Người. Lời Kinh Thánh hôm nay, sẽ giúp chúng ta thấy được cung cách bước trước này của Chúa.

Bài đọc 1, Thiên Chúa gọi tiên tri Samuel, lúc này Samuel chỉ là một thiếu niên, học trò của tư tế Eli. Samuel đang phục vụ trong đền thờ. Samuel không biết là tiếng Chúa gọi. Chính Eli là người giải thích cho Samuel hiểu và chỉ cho cậu cách đáp lại tiếng Chúa.

Eli, người đã cầu nguyện và sẵn sàng lắng nghe tiếng Chúa trong nhiều năm, cảm nhận được điều gì đó mới mẻ đang xảy ra, ông khiêm tốn hướng dẫn Samuel cách nói và đảm bảo với Chúa rằng cậu đang lắng nghe bằng đôi tai mở và tấm lòng chăm chú. Không nhờ sự khiêm nhường của Eli thì Samuel đã không có can đảm để thưa chuyện với Chúa và chấp nhận chức vụ tiên tri của ông. Eli đóng góp một phần không nhỏ vào ơn gọi đến với Chúa của Samuel.

Ở đây nói thêm trước Eli còn có bà Hannah, mẹ Samuel. Bà là một người ngoan đạo nhưng lại không có con. Bà đã cầu nguyện với Chúa nếu bà sinh được đứa con thì đứa con ấy bà dâng cho Chúa. Chúa nhậm lời bà và bà sinh Samuel. Bà dâng cậu vào đền thờ. Nếu không có bà Hannah thì không có Samuel. Nếu không có sự giới thiệu Thiên Chúa và lòng tin, quyết tâm của bà thì Samuel không biết đến Thiên Chúa?

Tiếp tục suy gẫm tin mừng Gioan (Ga 1, 35-42), chúng ta không khó để bắt gặp những con người mà Chúa Giesu đã dùng để thu hút người khác đến với Người.

Gioan Tẩy Giả thấy Đức Giêsu thì giới thiệu Người cho hai môn đệ của mình. Hai ông này đã đi theo Chúa Giêsu và thành môn đệ của Người. Một trong hai môn đệ là Anre. Anre đi gặp Simon, tức là Phêrô, dẫn Simon đến với Chúa Giêsu và Phero trở thành môn đệ Người.

Chính Gioan Tẩy Giả là người trung gian giữa Đức Giêsu với Anre và cả Phero. Gioan nhanh chóng “chuyển giao” các môn đệ của mình cho Đức Giêsu, khi ông thấy Người. Không có Gioan, chắc gì họ biết được Đức Giêsu là Chiên Thiên Chúa để đi theo.

Anrê cảm phục bởi những lời của Thầy Giêsu, cuộc đời của Anrê đã được thay đổi. Đây là một lời mời rõ ràng của Chúa đến nỗi ông buộc phải nói với anh mình rằng ông đã tìm thấy Đấng Messiah. Anrê là công cụ của Chúa. Nếu không có Anrê, liệu Simon có biết đến Chúa Giêsu, tin tưởng Đức Giesu và chấp nhận bước theo.

Tất cả họ: Hannah, Levi, Gioan Tẩy Giả, Anrê... đều là những công cụ Thiên Chúa dùng để đem Samuel, Pr... về cho Người. Để rồi sau đó, Samuel, Phêrô... tiếp tục thành người giới thiệu cho Thiên Chúa. Và rồi là chúng ta. Là những người theo Chúa Giêsu, chúng ta có hiểu được, nhận ra, nghe tiếng gọi của Ngài trong lòng chúng ta, và là công cụ để Chúa kêu gọi người khác? Thiên Chúa tin tưởng giao trách nhiệm này cho chúng ta. Điều này buộc chúng ta phải có một sự gắn bó với Thiên Chúa trước. Vì không ai có thể giới thiệu một điều mà lại không biết thông tin gì về điều mình giới thiệu. Hãy suy nghĩ về những người mà chúng ta đã gặp, những lời giáo huấn, những biến cố, những trang Thánh Kinh... Đó có thể nào là ý Chúa muốn nói với mình chăng? Hãy có một đời sống gắn bó với Chúa để giúp cho người khác nhận ra tiếng Chúa gọi họ. Đó là một việc tông đồ vậy.

Lm. Phêrô Nguyễn Minh Thái

CN III TN - B

Mc 1, 14-20

1. Ý Chính

Phúc âm hôm nay Chúa Giêsu mời gọi mọi người chúng ta: hãy ăn năn sám hối và tin vào Tin mừng; Tin mừng đó là: Thiên Chúa thực hiện kế hoạch cứu độ của Ngài trong Đức Giêsu Kitô; bằng chính cái chết và sự phục sinh của mình, Đức Kitô đã cứu độ nhân loại. Chúa Giêsu vừa rao giảng về Tin mừng đó, vừa kêu gọi

bốn môn đệ đầu tiên để tiếp nối sứ mạng loan báo Tin mừng, và họ đã mau mắn đáp lại lời Ngài.

2. Gợi ý chia sẻ

2.1. Hãy sám hối và tin vào Tin mừng, vì thời kỳ đã mãn và Nước Thiên Chúa đã đến gần: Trong bài đọc II, thư gửi tín hữu Côrintô, thánh Phaolô cũng nói về sự kết thúc của thế gian: “thời giờ vắn vỏi” và “bộ mặt thế gian này đang qua đi”. Thế nên, thánh nhân khuyên các tín hữu phải biết sống thanh thoát, vượt lên trên những quyền rũ của thế gian này: kẻ có vợ hãy sống như không có vợ, kẻ than khóc hãy sống như không than khóc, kẻ hân hoan hãy sống như không hân hoan, kẻ tận hưởng thế gian hãy sống như không tận hưởng... Điều đó có nghĩa là: các kitô hữu dù ở giữa thế gian nhưng không thuộc về thế gian, họ đã được Đức Kitô giải phóng khỏi ách nô lệ của tội lỗi. Từ nay họ là con cái tự do của Thiên Chúa.

Vì thời kỳ đã mãn: khi thế gian này qua đi thì Nước Thiên Chúa tất yếu sẽ đến. Nhưng để được vào Nước Thiên Chúa, con người phải sám hối, từ bỏ đi những dục vọng và tội lỗi của mình, là đoạn tuyệt với thế gian. Bởi vì, Nước Thiên Chúa không thể dung nạp những người còn thuộc về thế gian này.

2.2. Họ liền bỏ tất cả mọi sự mà theo Người: Chúa Giêsu đã kêu gọi các môn đệ đầu tiên ngay tại nơi họ ở và làm việc, bằng một câu đơn sơ nhưng đầy thuyết phục: “Hãy theo Ta, Ta sẽ làm cho các ngươi trở thành những kẻ chài lưới người”. Đây không phải là lời hứa hẹn cho một tương lai tươi sáng, hay một cuộc sống dễ dãi đầy tiện nghi, và càng không phải là một con đường để tiến thân. Nhưng đây là một lời mời gọi, một lời đòi hỏi các môn đệ phải từ bỏ mọi sự và thậm chí là từ bỏ luôn cả mạng sống mình: “Ai muốn theo Thầy phải từ bỏ chính mình, vác thập giá mình hằng ngày mà theo”.

Chúa Giêsu không hứa ban cho các môn đệ sự giàu sang của thế gian này, bởi vì trong thế gian này Ngài là một con người nghèo khổ: sinh ra nơi hang lừa máng cỏ, sống một cuộc sống nghèo hèn và chết phải mình trần trên cây thập giá. Ngài cũng không hứa ban cho bất cứ ai quyền hành, chức tước và danh vọng, bởi vì trong thế

gian Ngài chỉ là một con người hèn mọn, bị chối từ, bị sỉ nhục, bị phản bội và cuối cùng bị giết chết. Vậy thì Ngài hứa gì? Rất rõ ràng, lời Ngài hứa: “hãy theo tôi, tôi sẽ làm cho các anh thành những kẻ lưới người như lưới cá”. Đó là một đời sống dần thân phục vụ các linh hồn, một đời sống vất vả để đi “chài lưới người”. Đời sống đó đòi hỏi các môn đệ phải từ bỏ đi chính mình, từ bỏ đi hạnh phúc riêng tư của mình, và phải thật sự cúi xuống trong sự khiêm nhường thì mới có thể đi theo Thầy được. Người môn đệ phải chọn chỗ rất hẹp, phải tự hạ mình xuống, và chỉ coi mình như là đầy tớ để phục vụ: “Con Người đến không phải để được người ta phục vụ, nhưng là để phục vụ và hiến mạng sống làm giá chuộc muôn người”.

2.3. Các môn đệ đầu tiên là những con người bình thường: Họ chỉ là ngư dân, không học thức cũng chẳng sang giàu, họ không có gì cả. Thế nhưng Chúa Giêsu đã chọn gọi họ. Điều đó cho chúng ta thấy: Thiên Chúa có cảm tình và ưu ái với những người “phận nhỏ”; hay nói đúng hơn: chỉ những người “phận nhỏ” mới có thể cảm nhận được tình yêu thương của Thiên Chúa dành cho mình. Bởi vì Thiên Chúa không chọn gọi con người đến để hưởng thụ vinh hoa, lợi lộc, để tự cao tự đại; nhưng là để khiêm hạ trong sứ mạng phục vụ của mình. Và thật sự chỉ những người hèn mọn, chỉ những đầy tớ mới có thể làm tốt sứ mạng của mình. Thế nên, chúng ta đừng nghĩ về sự tầm thường của bản thân mình, nhưng hãy nghĩ về những sự vĩ đại mà Thiên Chúa muốn chúng ta trở thành. Chính vì điều này mà Đức Maria đã không ngớt lời ngợi ca Thiên Chúa: “Linh hồn tôi ngợi khen Đức Chúa, thần trí tôi hớn hở vui mừng vì Thiên Chúa đấng cứu độ tôi. Phận nữ tỳ hèn mọn, Người đoái thương nhìn tới.... Đấng toàn năng đã làm cho tôi biết bao điều cao cả.... Chúa giơ tay biểu dương sức mạnh, dẹp tan phường lòng trí kiêu căng. Chúa hạ bệ những ai quyền thế, Người nâng cao mọi kẻ khiêm nhường...”.

Lm. Đaminh Lê Cao Thủ

CN IV TN B

Mc 1,21-28

ĐỨC GIÊSU, ĐÁNG GIẢI THOÁT TA KHỎI SỰ DỮ

Trong bài Tin mừng hôm nay, thánh Máccô cho rằng phép lạ đầu tiên Đức Giêsu đã thực hiện là trừ quỷ. Khi đến trần gian, Đức Giêsu đã mang theo Vương quốc Thiên Chúa vào trần gian, Vương quốc “công chính, bình an và hoan lạc trong Thánh Thần”. Và như thế, quyền năng cụ thể, rõ ràng và tuyệt đối mạnh mẽ của Đức Giêsu đã phá hủy vương quốc Satan; vương quốc sự ác, sự dữ...

Có bao giờ đời sống lại tiện nghi như hôm nay chưa nhỉ? Dù các loại phương tiện phục vụ đời sống mỗi ngày... các phương tiện giải trí, các phương tiện truyền thông xã hội... Có lẽ chưa bao giờ trái đất lại thu hẹp đến như thế. Chỉ cần bật một nút tivi lên, các thông tin trên khắp thế giới được tường thuật. Chỉ cần nhấc máy điện thoại lên, một người từ bán cầu này có thể nói chuyện với một người ở bán cầu khác, v.v...

Nhưng có bao giờ đời sống nhiều lo âu như hôm nay không nhỉ? Dù loại các phương tiện “làm hư” con người: xì ke, ma túy, mại dâm, tội ác, bạo lực... và mọi hình thức sự dữ rình rập đe dọa con người. Tất cả những thứ “làm hư con người” đó đồng nghĩa với vương quốc Satan, một vương quốc đang càng ngày càng bành trướng, bất chấp mọi nỗ lực đang cố “làm sạch”.

Còn hơn thế nữa, ngay trong con người, có một vương quốc sự dữ đang hoành hành. Thánh Gioan nói đó là “dục vọng của bản tính đam mê, của đôi mắt, và sự kiêu căng vì tiền bạc” (1Ga 2,16). Những đam mê, dục vọng đó hoành hành khắp nơi.

Thế gian và con người cần được Thiên Chúa giải thoát. Đức Giêsu đã đến với Vương quốc Thiên Chúa, vương quốc của công chính, bình an và hoan lạc trong Thánh Thần. Nơi nào có Thiên Chúa hiện diện, nơi đó là chính Nước Thiên Chúa, nơi đó có sự tự do của con cái Thiên Chúa.

Mỗi ngày, trong Thánh lễ, lời cầu chúc “Chúa ở cùng anh chị em”; “bình an của Chúa ở cùng anh chị em” được gởi tới từng anh chị em như lời mời gọi xây dựng Nước Thiên Chúa. Xin Chúa ở cùng chúng ta, bình an của Chúa ở cùng chúng ta để giải thoát chúng ta “khỏi mọi sự dữ”. Amen.

Lm. An Phong

TRANG BÁC ÁI XÃ HỘI

CẦU CHO NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Xin cho những người khuyết tật được xã hội quan tâm và được các tổ chức từ thiện giúp đỡ, để họ hội nhập tích cực vào đời sống xã hội.

Đây là ý chỉ cầu nguyện trong tháng 12 năm 2023 mà chúng ta vừa đưa tiễn.

Đối tượng được nhắm tới trong lời nguyện này là những người khuyết tật. Khuyết tật là những người *có tật bẩm sinh, dị tật* (theo định nghĩa của Đại từ điển Tiếng Việt, xuất bản tháng 01 năm 1999 của Bộ Giáo dục và Đào tạo, do nhà xuất bản Văn hóa-Thông tin ấn hành). Giáo hội mời gọi chúng ta, trước hết :

Xin cho những người khuyết tật được xã hội quan tâm

Việc xã hội quan tâm trước hết bằng những chính sách trợ cấp cho những người này. Điều này nhà nước đã và đang thực hiện, tuy số trợ cấp đó cũng chẳng là bao so với nhu cầu tối thiểu của đương sự, thế nhưng vẫn là “có còn hơn không”.

Kể đến, việc quan tâm được thể qua những phương tiện đi lại, những công trình xây dựng công cộng dành những thuận lợi, ưu tiên cho người khuyết tật. Như xe bus tạo điều kiện để người khuyết tật lên xuống dễ dàng. Đường đi có những Ramps dốc để xe lăn có thể di chuyển. Việc này nói chung ở Việt Nam dường như chỉ mới bắt đầu. Dù muộn nhưng có bắt đầu còn hơn là không bao giờ.

Nhìn quốc gia Singapore trong vùng thì điều này quá tuyệt, không phải nghe kể hay xem Ti vi quảng cáo, nhưng chính người viết bài này đã “thụ hưởng” vì cũng đã trở thành người khuyết tật trên đất người gần cả tuần lễ.

- Thấy có người khuyết tật đón ở trạm xe bus vẫy gọi, chính tài xế xuống phục vụ bằng việc bật tấm vỉ sắt ở cửa giữa rồi kê lên lề đường, chính tài xế đẩy xe lăn lên xe nơi có chỗ dành cho người khuyết tật. Tới trạm xuống, cũng chính bác tài phục vụ việc đẩy xuống chứ không để người nhà.
- Khi đi xuống tàu xe điện ngầm thì có thang máy dành cho người khuyết tật, nếu không có thang máy thì có bộ phận đặc biệt và chính nhân viên sẽ phục vụ khi được bấm chuông báo cho họ. Họ cho biết, máy vận hành giá rất cao và để bảo đảm cho người khuyết tật an toàn cũng như cho thiết bị sử dụng bền bỉ, thì chính nhân viên họ điều hành; điều đáng nói hơn cả về chi phí : 0 đồng. Vào chỗ tham quan công cộng của chính phủ thì cũng 0 đồng.

1. Được các tổ chức từ thiện giúp đỡ

Trong những tháng gần đây, Tp Vĩnh Long xuất hiện một loại xe lăn điện rất đẹp, tiện lợi cho người khuyết tật để làm phương tiện

bán vé số. Hiệu xe HINATA. Do một nhà hảo tâm tên là K.N.M tài trợ. Hoặc của CÔ AN & CÔ QUÝ Ở MỸ thương tặng.

Một lần nọ, tôi dừng lại xin chụp một kiểu hình. Hai người vui vẻ sẵn sàng cho phép và còn giới thiệu cho tôi người tặng và nơi nào tặng để có thể liên lạc. Sau đó tôi mua giúp mỗi người một vé số, với số tiền gửi cho 2 người cao hơn giá niêm yết mà không cần thối lại. Sau đó, tôi tiến đến chỗ lấy xe, thì ôi thôi ở đâu 5 bà, tuổi khoảng U 60-70, xúm lại quanh tôi. Tôi ngạc nhiên không biết chuyện gì, tôi hỏi quý bà :

- Có chuyện gì vậy quý bà? Một bà trả lời : Chú cho tôi một phiếu đi chú!
- Phiếu gì bà, tôi hỏi? Phiếu lãnh quà, một bà trả lời và nói thêm : chồng tôi bị tai biến nằm một chỗ, con cái không có, tôi già đâu có làm gì ra tiền. Chú cho tôi xin đi.
- Tôi phân bua : tôi mua vé số của 2 anh đi xe lăn chớ đâu có phát phiếu gì đâu. Sao các bà đứng đây chờ sẵn vậy. Một trong các bà trả lời : tụi tôi ở đây để xem có ai cho gì không.

Mặc dầu được các tổ chức từ thiện, những con người hảo tâm giúp đỡ nhưng công việc giúp đỡ này giống như muối bỏ biển so với đại dương người cùng khổ.

2. Để họ hội nhập tích cực vào đời sống xã hội.

Ở một vài nước mà tôi được biết, những người khuyết tật xin việc làm thì họ được ưu tiên. Họ được bố trí những công việc phù hợp với khả năng của họ. Tôi quen gia đình nọ có đứa con bị hội chứng Down. Đến khi em này 18 tuổi thì em được nhận vào làm trong một siêu thị bán hàng. Sau khi đã trải nghiệm khả năng của em và họ

cho em làm công việc là xếp đặt lại cho thứ tự các món hàng sau khi khách hàng đã lựa chọn vứt bỏ bừa bãi.

Một lần đi siêu thị, đến khi ra quầy tính tiền, tôi thấy một chị khá lớn tuổi, chỉ còn một tay phụ trách quầy này. Dành ưu tiên cho người khuyết tật.

Quan tâm không chưa đủ nhưng còn cần một chính sách và tạo ý thức cho toàn xã hội biết dành ưu tiên và biết phục vụ cho những người kém may mắn này cách tích cực, hữu hiệu.

Thiết nghĩ, người Công giáo phải là những người tiên phong trong việc phục vụ những con người này.

Caritas Vĩnh long

TRANG LOAN BÁO TIN MỪNG

SỨ ĐIỆP CỦA ĐỨC THÁNH CHA
NHÂN NGÀY THẾ GIỚI TRUYỀN GIÁO NĂM 2023
Lòng bùng cháy, chân bước nhanh (x. Lc 24:13-35)

Anh chị em thân mến!

Với ngày Chúa Nhật Thế Giới Truyền Giáo năm nay, tôi đã chọn một chủ đề được gợi hứng từ câu chuyện các môn đệ trên đường Emmaus, trong Tin Mừng theo thánh Luca (x. 24:13-35): “*Lòng bùng cháy, chân bước nhanh*”. Hai môn đệ đã hoang mang và mất tinh thần, nhưng cuộc gặp gỡ của họ với Chúa Kitô trong lời nói và trong việc bẻ bánh đã khơi dậy trong họ niềm khao khát nhiệt thành lên đường trở lại Giêrusalem và loan báo rằng Chúa đã sống lại thật rồi. Trong trình thuật Tin Mừng, chúng ta nhận thấy sự thay đổi này nơi các môn đệ qua một vài hình ảnh bộc lộ nhiều điều: *lòng*

các ông bừng cháy khi nghe Chúa Giêsu giải thích Kinh Thánh, *mắt các ông mở ra* khi nhận ra Người và cuối cùng, *chân các ông rảo bước* lên đường. Bằng cách suy niệm về ba hình ảnh phản ánh hành trình của tất cả các môn đệ truyền giáo này, chúng ta có thể đổi mới lòng nhiệt thành rao giảng Tin Mừng trong thế giới ngày nay.

1. Tâm hồn chúng ta bừng cháy “khi Người giải thích Kinh Thánh cho chúng ta”. Trong hoạt động truyền giáo, lời Chúa soi sáng và biến đổi các tâm hồn.

Trên đường từ Giêrusalem về Emmaus, tâm hồn của hai môn đệ đã xuống tinh thần, thể hiện qua khuôn mặt chán nản của họ, vì cái chết của Chúa Giêsu, Đấng mà họ đã tin tưởng (x. câu 17). Trước sự thất bại của Thầy mình chịu đóng đinh, niềm hy vọng của họ rằng Thầy là Đấng Mêsia đã sụp đổ (x. câu 21).

Sau đó, *“khi họ đang nói chuyện và bàn luận với nhau, thì chính Đức Giêsu lại gần và cùng đi với họ”* (c. 15). Như khi Người kêu gọi các môn đệ lần đầu tiên, thì giờ đây, giữa sự hoang mang của họ, Chúa đã chủ động; Người đến gần họ và đi bên cạnh họ. Cũng vậy, với lòng thương xót bao la, Người không bao giờ mệt mỏi ở với chúng ta, bất chấp mọi thất bại, nghi ngờ, yếu đuối, và cả sự thất vọng, bi quan khiến chúng ta trở nên *“khờ dại và chậm chạp”* (c. 25), khiến chúng ta trở nên yếu đức tin.

Giống như ngày hôm ấy, hôm nay Chúa Phục Sinh vẫn gần gũi với các môn đệ truyền giáo của Người và đồng hành với họ, nhất là khi họ cảm thấy mất phương hướng, chán nản, sợ hãi trước mâu nhiệm sự dữ bủa vây và tìm cách chế ngự họ. Vì vậy, *“chúng ta đừng để mình bị cướp mất hy vọng!”* (*Evangelii Gaudium*, 86). Chúa lớn hơn tất cả những vấn đề của chúng ta, nhất là nếu chúng ta đối diện với chúng trong sứ vụ loan báo Tin Mừng cho thế giới. Vì cuối cùng, sứ vụ này là của Người và chúng ta chẳng là gì khác hơn là những người cộng tác khiêm tốn của Người, những *“đầy tớ vô dụng”* (x. Lc 17:10).

Tôi mong muốn bày tỏ sự gần gũi của tôi trong Chúa Kitô với tất cả các nhà truyền giáo nam nữ trên thế giới, đặc biệt là với những người đang chịu đựng bất kỳ loại khó khăn nào. Các bạn thân mến, Chúa Phục Sinh luôn ở cùng các bạn. Người nhìn thấy lòng quảng đại của các bạn và những hy sinh mà các bạn đang thực hiện cho sứ mạng rao giảng Tin Mừng ở những vùng đất xa xôi. Không phải ngày nào trong cuộc sống của chúng ta cũng thanh thản và trong sáng, nhưng chúng ta đừng bao giờ quên lời Chúa Giêsu nói với các bạn hữu của Người trước Cuộc Khổ nạn của Người: *“Trong thế gian, các con sẽ gặp những gian truân, nhưng hãy can đảm lên: Thầy đã thắng thế gian!”* (Ga 16:33).

Sau khi lắng nghe hai môn đệ trên đường Emmaus, Chúa Giêsu phục sinh *“giải thích cho họ những gì đã chép về Người trong cả Sách Thánh, bắt đầu từ Môsê và tất cả các ngôn sứ”* (Lc 24:27). Lòng các môn đệ rung động, sau này họ tâm sự với nhau: *“Lòng chúng ta há chẳng bùng lên khi dọc đường Người nói chuyện với chúng ta và giải thích Kinh Thánh sao?”* (câu 32). Chính Chúa Giêsu là Lời hằng sống, Đấng duy nhất có thể làm cho trái tim chúng ta bùng cháy trong chúng ta, khi Người soi sáng và biến đổi tâm hồn chúng ta.

Bằng cách này, chúng ta có thể hiểu rõ hơn câu châm ngôn của Thánh Giêrônimô rằng *“không biết Kinh thánh là không biết Đức Kitô”* (Chú giải về Isaia, Lời mở đầu). *“Nếu không có Chúa soi sáng, chúng ta không thể hiểu Kinh Thánh một cách sâu sắc; tuy nhiên điều ngược lại cũng đúng: không có Kinh thánh, các biến cố trong sứ mệnh của Chúa Giêsu và của Hội Thánh của Người trên thế giới vẫn không thể giải mã được”* (*Aperuit Illis*, 1). Theo đó, kiến thức về Kinh thánh rất quan trọng đối với đời sống Kitô hữu, và thậm chí còn quan trọng hơn đối với việc rao giảng Chúa Kitô và Tin Mừng của Người. Nếu không, bạn đang truyền lại điều gì cho người khác nếu không phải là ý tưởng và dự án của riêng bạn? Một trái tim lạnh lùng không bao giờ có thể khiến những trái tim khác bùng cháy!

Vậy chúng ta hãy luôn sẵn sàng để mình được Chúa Phục Sinh đồng hành khi Người giải thích cho chúng ta ý nghĩa của Sách Thánh. Xin Người làm cho trái tim chúng ta bùng cháy trong chúng ta; xin Người soi sáng và biến đổi chúng ta, để chúng ta loan truyền màu nhiệm cứu độ của Người cho thế giới bằng quyền năng và sự khôn ngoan đến từ Thần Khí của Người.

2. Mắt chúng ta “mở ra và nhận ra Người” khi bẻ bánh. Chúa Giêsu trong Bí tích Thánh Thể là nguồn mạch và tột đỉnh của sự mạng.

Việc trái tim các môn đệ trên đường Emmaus cháy bỏng vì lời Chúa đã thúc đẩy họ yêu cầu Người lữ hành bí ẩn ở lại với họ khi trời sắp tối. Khi họ quây quần quanh bàn, mắt họ mở ra và họ nhận ra Người khi Người bẻ bánh. Yêu tố quyết định mở mắt cho các môn đệ là chuỗi hành động Chúa Giêsu thực hiện: Người cầm lấy bánh, chúc tụng, bẻ ra và trao cho các ông. Đó là những cử chỉ thông thường của người chủ gia đình Do Thái, nhưng, được Chúa Giêsu Kitô thực hiện với ân sủng của Chúa Thánh Thần, điều đó lập lại cho hai người bạn đồng bàn của Người dấu chỉ hóa bánh ra nhiều và nhất là dấu chỉ Bí tích Thánh Thể, bí tích hy tế thập giá. Tuy nhiên, ngay lúc họ nhận ra Chúa Giêsu trong việc bẻ bánh, thì “*Người biến mất khỏi mắt họ*” (Lc 24:31). Ở đây chúng ta có thể nhận ra một thực tại thiết yếu của đức tin chúng ta: Đức Kitô, Đấng bẻ bánh, giờ đây trở thành tấm bánh được bẻ ra, chia sẻ cho các môn đệ và được họ ăn. Người ta không còn nhìn thấy Người nữa, vì giờ đây Người đã đi vào tâm hồn các môn đệ, khiến họ càng cháy bỏng hơn, và điều này thôi thúc họ lên đường ngay để chia sẻ với mọi người kinh nghiệm độc nhất vô nhị của họ về việc gặp gỡ Chúa Phục Sinh. Như vậy, Chúa Kitô phục sinh vừa là Đấng bẻ bánh, vừa là chính tấm bánh được bẻ ra cho chúng ta. Theo đó, mọi môn đệ truyền giáo đều được kêu gọi trở nên, giống như Chúa Giêsu và trong Người, nhờ hoạt động của Chúa Thánh Thần, trở thành người bẻ bánh và là tấm bánh được bẻ ra cho thế giới.

Ở đây, nên nhớ rằng việc bẻ bánh vật chất của chúng ta để chia sẻ với những người đói khát nhân danh Chúa Kitô cũng đã là một công việc truyền giáo của Kitô giáo rồi. Hơn thế nữa, việc bẻ bánh Thánh Thể, là chính Chúa Kitô, là một công việc truyền giáo tuyệt hảo, vì Thánh Thể là nguồn mạch và tột đỉnh của đời sống và sứ vụ của Hội Thánh.

Như Đức Thánh Cha Bênêdictô XVI đã chỉ ra: *“Chúng ta không thể giữ cho riêng mình tình yêu mà chúng ta cử hành trong Bí tích [Thánh Thể]. Tự bản chất của nó, tình yêu này đòi phải được thông truyền cho tất cả mọi người. Điều thế giới cần là tình yêu Thiên Chúa, gặp gỡ Đức Kitô và tin vào Người. Vì lý do này, Thánh Thể không chỉ là nguồn mạch và đỉnh cao của đời sống Giáo hội; nó cũng là nguồn gốc và tột đỉnh sứ vụ của Giáo Hội: ‘Một Giáo Hội Thánh Thể đích thực là một Giáo Hội truyền giáo’”* (Sacramentum Caritatis, 84).

Để sinh hoa trái, chúng ta phải luôn kết hiệp với Chúa Giêsu (x. Ga 15,4-9). Sự hiệp nhất này đạt được qua lời cầu nguyện hằng ngày, đặc biệt trong giờ cầu Thánh Thể, khi chúng ta giữ thinh lặng trước sự hiện diện của Chúa, Đấng ở lại với chúng ta trong Bí Tích Thánh Thể. Bằng cách yêu thương vun trồng mối hiệp thông này với Chúa Kitô, người môn đệ truyền giáo có thể trở thành một nhà thần bí trong hành động. Ước gì tâm hồn chúng ta luôn khao khát được bầu bạn với Chúa Giêsu, vang vọng lời khẩn cầu tha thiết của hai môn đệ Emmaus, nhất là vào những lúc chiều tối: *“Lạy Chúa, xin ở lại với chúng con!”* (x. Lc 24:29).

3. Đôi chân ta lên đường, hân hoan kể cho người khác biết về Chúa Kitô Phục Sinh. Tuổi trẻ vĩnh hằng của Hội Thánh luôn tiến về phía trước.

Sau khi được mở mắt và nhận ra Chúa Giêsu *“khi bẻ bánh”*, các môn đệ *“hối hả lên đường và trở về Giêrusalem”* (x. Lc 24:33). Việc vội vã lên đường để chia sẻ với người khác niềm vui gặp gỡ Chúa chứng tỏ rằng *“niềm vui của Tin Mừng lấp đầy trái tim và*

toàn bộ cuộc sống của những ai gặp gỡ Chúa Giêsu. Ai để cho mình được Ngài cứu thì được giải thoát khỏi tội lỗi, khỏi buồn rầu, khỏi trống rỗng nội tâm, khỏi cô lập. Với Chúa Giêsu Kitô, niềm vui luôn được sinh ra và tái sinh” (*Evangelii Gaudium*, 1). Người ta không thể thực sự gặp gỡ Chúa Giêsu phục sinh mà không bùng cháy lòng nhiệt tình để nói cho mọi người về Người. Do đó, nguồn lực chính và chủ yếu của việc truyền giáo là những người đã biết Chúa Kitô phục sinh trong Kinh thánh và trong Bí tích Thánh Thể, những người mang ngọn lửa của Người trong trái tim và mang ánh sáng của Người. Họ có thể làm chứng cho sự sống không bao giờ chết, ngay cả trong những tình huống khó khăn nhất và những thời khắc đen tối nhất.

Hình ảnh “đôi chân bước đi” một lần nữa nhắc nhở chúng ta về giá trị trường tồn của sứ mệnh truyền giáo (*missio ad gentes*), sứ mệnh được Chúa Phục sinh trao phó cho Giáo hội để rao giảng Tin Mừng cho mọi người và mọi dân tộc, cho đến tận cùng trái đất. Ngày nay hơn bao giờ hết, gia đình nhân loại của chúng ta, bị tổn thương bởi biết bao hoàn cảnh bất công, biết bao chia rẽ và chiến tranh, đang cần đến Tin Mừng bình an và ơn cứu độ trong Chúa Kitô. Nhân cơ hội này, tôi xin nhắc lại rằng “mọi người đều có quyền đón nhận Tin Mừng. Các Kitô hữu có bốn phận loan báo Tin Mừng mà không loại trừ bất cứ ai, không phải như một người áp đặt một nghĩa vụ mới, nhưng như một người chia sẻ niềm vui, báo hiệu một chân trời tươi đẹp, cống hiến một bữa tiệc đáng mong đợi” (*Evangelii Gaudium*, 14). Hoán cải truyền giáo vẫn là mục tiêu chính mà chúng ta phải đặt ra cho mình với tư cách cá nhân và cộng đồng, bởi vì “việc tiếp cận truyền giáo là khuôn mẫu cho mọi hoạt động của Giáo hội” (ibid., 15).

Như thánh Tông đồ Phaolô xác nhận, tình yêu của Chúa Kitô lôi cuốn và thúc đẩy chúng ta (x. 2 Cr 5,14). Tình yêu này có hai mặt: tình yêu của Chúa Kitô dành cho chúng ta, tình yêu kêu gọi, thôi thúc và khơi dậy tình yêu của chúng ta đối với Người. Một tình yêu làm cho Giáo Hội, trong việc không ngừng khởi đầu lại, luôn trẻ trung. Vì tất cả các thành viên của Giáo Hội đều được ủy thác sứ

vụ loan báo Tin Mừng của Chúa Kitô, với niềm xác tín rằng “*Ngài đã chết thay cho mọi người, để những ai đang sống, không còn sống cho chính mình nữa, mà sống cho Đấng đã chết và sống lại vì mình*” (c. 15). Tất cả chúng ta đều có thể đóng góp cho phong trào truyền giáo này: bằng những lời cầu nguyện và hoạt động của chúng ta, bằng những của lễ vật chất và dâng những đau khổ của chúng ta, và bằng chứng tá cá nhân của chúng ta. Các Hội Giáo hoàng Truyền giáo là phương tiện ưu tiên để thúc đẩy sự hợp tác truyền giáo này trên cả bình diện tinh thần và vật chất. Vì lý do này, số tiền quyên góp được vào ngày Chúa nhật Thế giới Truyền giáo được dành cho *Hội Giáo hoàng Truyền bá Đức tin*.

Tính cấp bách của hoạt động truyền giáo của Giáo hội đương nhiên đòi hỏi sự hợp tác truyền giáo ngày càng chặt chẽ hơn về phía tất cả các thành viên của Giáo hội và ở mọi cấp độ. Đây là một mục tiêu thiết yếu của hành trình Hiệp Hành mà Giáo hội đã thực hiện, được hướng dẫn bởi các từ khóa: hiệp thông, tham gia, truyền giáo. Cuộc hành trình này chắc chắn không phải là việc Giáo hội qui hướng vào bản thân mình; nó cũng không phải là một cuộc trưng cầu dân ý về những gì chúng ta phải tin và thực hành, cũng không phải là vấn đề sở thích của con người. Đúng hơn, đó là một tiến trình lên đường và giống như các môn đệ Emmaus, lắng nghe Chúa phục sinh. Vì Người luôn đến giữa chúng ta để giải thích ý nghĩa Kinh Thánh và bẻ bánh cho chúng ta, để nhờ quyền năng Chúa Thánh Thần, chúng ta có thể thi hành sứ mệnh của Người trên thế giới.

Cũng như hai môn đệ Emmaus đã thuật lại cho những người khác những gì đã xảy ra dọc đường (x. Lc 24:35), cũng vậy, lời loan báo của chúng ta sẽ là một lời hân hoan kể về Chúa Kitô, cuộc đời, cuộc khổ nạn, cái chết và sự phục sinh của Người, và những điều kỳ diệu mà tình yêu thương của Người đã hoàn thành trong cuộc sống của chúng ta.

Vì vậy, chúng ta hãy lên đường một lần nữa, hãy để mình được soi sáng bởi cuộc gặp gỡ với Chúa phục sinh và được Thần Khí của

Người thúc đẩy. Chúng ta hãy lên đường một lần nữa với trái tim rục rạc, với đôi mắt mở to và đôi chân của chúng ta chuyển động. Chúng ta hãy lên đường để làm cho những trái tim khác bùng cháy Lời Chúa, mở mắt cho những người khác nhìn thấy Chúa Giêsu trong Bí tích Thánh Thể, và mời gọi mọi người cùng nhau bước đi trên con đường bình an và cứu độ mà, trong Đức Kitô, Thiên Chúa đã ban cho toàn thể loài người.

Lạy Đức Mẹ Soi Đường, Mẹ của các môn đệ truyền giáo của Đức Kitô và là Nữ Vương Truyền Giáo, xin cầu cho chúng con!

Rôma, Đền Thánh Gioan Lateranô, ngày 6 tháng 1 năm 2023, Lễ Chúa Hiện Linh.

PHANXICÔ

Chuyển ngữ:

Đaminh Ngô Quang Tuyên

Micae Nguyễn Khắc Minh

(Ủy Ban Loan Báo Tin Mừng / HĐGMVN)

Nguồn : hdgmvietnam.com

Chúc mừng Giáng Sinh An lành hay Chúc mừng Mùa lễ

Ronald Rolheiser, 2023-12-25

Gieo nhân nào gặt quả đó, có vẻ vậy. Ngày xưa tín hữu kitô lấy lễ hội của dân ngoại và thánh hóa thành dịp để mừng Chúa Giáng sinh và bây giờ thế giới thế tục đang làm lại như vậy.

Quyết định mừng Chúa Giáng sinh ngày 25 tháng 12, không dựa trên sự tính toán chính xác ngày Chúa Giêsu sinh ra, nhưng nguồn gốc của nó như sau. Ở vào thời Rôma đa thần, ngày 25 tháng 12 là ngày lễ mừng Mặt trời Bất diệt, đánh dấu thời gian ngày dài hơn đêm. Lễ hội này nối tiếp lễ hội mừng thần Saturn, thời điểm mọi người mở tiệc và tặng quà cho nhau. Giáo hội Rôma bắt đầu mừng Giáng Sinh ngày 25 tháng 12 (vào khoảng những từ năm 306 đến năm 337) dưới triều đại đế Constantinople, đại đế kitô giáo đầu tiên, với mục đích có lẽ để làm suy yếu truyền thống dân ngoại.

Các tín hữu kitô đã thánh hóa ngày lễ của dân ngoại, và đến thời nay, chúng ta thấy chuyện ngược lại. Càng ngày lễ Giáng sinh càng mất biểu tượng và hàm ý tôn giáo. Ông già Noel đã thay thế Chúa Hải Đồi, bài *Rocking around the Christmas tree* đã thay thế *Come all ye faithful* và bài *I'm Dreaming of a White Christmas* thay thế bài *Silent Night*. Câu Merry Christmas (Chúc mừng Giáng Sinh An lành) đã thành câu Season's Greetings (Chúc mừng Mùa lễ). Vì sao lại có chuyện này?

Trước hết, xã hội chúng ta ngày càng thế tục hóa. Ngày càng ít người thấy mình được cuốn hút về mặt tôn giáo qua câu chuyện Giáng Sinh, cho dù họ vẫn xem mùa Giáng Sinh là thời gian đặc biệt trong năm. Họ đánh giá cao mùa lễ này vì mùa này nêu bật biểu tượng tình yêu, vì việc tặng quà, sắc màu, vì nét đặc biệt và việc ăn mừng, nhưng họ thích nhân mạnh những chuyện này hơn là ý nghĩa liên quan đến Chúa Kitô.

Tuy nhiên, trong sự thế tục hóa này, có một số người âm mưu loại bỏ nguồn gốc của việc mừng lễ Giáng Sinh. Cơ bản họ phê phán như sau: “Chúng ta là một nền văn hóa thế tục, đâu phải nền văn hóa kitô giáo, và thật bất công khi những người ngoài kitô giáo phải nêu bật khía cạnh tôn giáo (kitô giáo) của mùa lễ này. Làm vậy là xúc phạm đến người do thái, người hồi giáo, phật giáo, người theo thuyết bất khả tri hoặc những người không có tín ngưỡng. Với sự đa nguyên của xã hội, chúc “Giáng Sinh an lành” có thể là lời chúc mang tính đế quốc chủ nghĩa, hạn hẹp và không thật sự tôn trọng người khác”.

Câu này đúng đến mức nào? Nó cũng có lý, dù cũng sai lầm sâu đậm. Tại sao lại vậy? Trước hết, lời phê phán này không đến từ người do thái, người hồi giáo và ngoài kitô giáo. Chủ yếu là từ những người nhạy cảm quá đáng và thiếu lành mạnh nơi các tín hữu kitô hoặc từng là kitô hữu. Phải thừa nhận chúng ta có một nền văn hóa đa nguyên và thế tục. Nhưng chẳng lẽ kitô hữu không có quyền mừng Chúa Giáng sinh với mọi ngôn ngữ, biểu tượng và nghi thức thích đáng sao? Không ai ganh tị với việc người do

thái có quyền mừng lễ Hanukkah, hay người hồi giáo có quyền mừng lễ Ramadan. Tại sao lễ của kitô giáo lại không được như vậy?

Chúng ta cần đưa ra một câu hỏi quan trọng này. Ưu tư dành cho sự công bằng và quan tâm đến người khác này, chủ yếu là do thật lòng quan tâm đến cảm thức của người khác hay do mang động cơ (dù có thể vô thức) từ những cảm giác nào đó về bản thân, cụ thể một sự kết hợp không lành mạnh giữa tự ghét mình, một phải lẽ chính trị quá trớn và sự tự đại tuổi dậy thì nào đó không?

Chúng ta dễ bị rơi vào kiểu tự ghét mình, *khi chúng ta công bằng với mọi truyền thống khác trừ truyền thống của chính mình*, chúng ta dễ bị rơi vào kiểu phải lẽ chính trị quá trớn *khi không có những ranh giới thường thức cho sự nhạy cảm của mình*, và dễ rơi vào thứ có thể gọi là tự đại tuổi dậy thì, *khi chúng ta chỉ thấy lỗi lầm của cha mẹ, chứ không thấy những đức tính hay những gì chúng ta mang ơn họ*.

Chúng ta cần phải nhạy cảm với tha nhân, nhận ra và chấp nhận mình không thể áp đặt lễ mừng của kitô giáo lên những ai không chia sẻ cùng đức tin vào Chúa Giêsu Kitô với chúng ta. Nhưng xã hội cũng phải công bằng với chúng ta và để chúng ta mừng Chúa Giáng sinh như một ngày lễ tôn giáo. Thật sự lý ra chẳng có gì là căng thẳng. Chẳng ai nên trách người khác vì người đó nói Chúc mừng Giáng Sinh An lành hay Chúc mừng Mùa lễ. Bài *Silent Night* có thể mở lên cùng bài *White Christmas*. Chắc chắn Chúa Giêsu sẽ rất hợp với Ông già Noel. Tình yêu, niềm vui, quà tặng và những ánh đèn sắc màu sẽ có tác động đến tâm hồn, và tác động đó thế nào là tùy vào tâm hồn đó có gì. Với một số tâm hồn, các bài này nói lên Giáng Sinh An lành, với những tâm hồn khác, chúng sẽ nói Chúc mừng Mùa lễ, và với một số tâm hồn, chúng sẽ nói cả hai. Chúng ta nên thấy như thế là tốt.

Vậy nên, các tín hữu kitô hãy mừng Giáng Sinh như sinh nhật Chúa Kitô mà không cần phải biện bạch hay biện giải gì cả. Thế

giới thế tục không có quyền ngăn chúng ta nói Giáng Sinh An lành và mừng sinh nhật Chúa Kitô với hang đá, thánh ca, những biểu tượng và nghi thức nói lên sự giáng sinh của Chúa Giêsu. Việc mừng lễ kitô giáo của chúng ta đâu có loại trừ sự ăn mừng thế tục, những ánh đèn Giáng Sinh, trang trí, Ông già Noel diễu hành, tặng quà, tiệc tùng và cây thông Noel. Tất cả đều có giá trị và là những cách tốt đẹp để mừng Giáng Sinh. Đúng, chúng ta lấy lễ này từ dân ngoại, họ có quyền lấy lại phần nào. Hơn nữa, ngoại giáo và kitô giáo đôi khi cũng là một hòa trộn phong phú.

Và cũng đừng quên, thế giới tính thời gian theo sự giáng sinh của Chúa Giêsu. Chúng ta đang ở năm 2023 kể từ thời điểm lịch sử đó. Một sự kiện trọng đại đến thế chẳng xứng đáng được mừng gấp đôi sao? Vừa *Giáng Sinh An lành* vừa *Mừng Mùa lễ*.

J.B. Thái Hòa dịch
 Nguồn: phanxico.vn

BÀI HỌC CUỘC SỐNG

Nhà văn nổi tiếng Trung Quốc nhắc: 2 điều không được phép bất cẩn, chọn sai khổ sở đến tận lúc già

Mạc Ngôn là một nhà văn nổi tiếng Trung Quốc. Ông từng đoạt giải Nobel Văn học danh giá. Ông thường xuyên có những chia sẻ hữu ích từ trải nghiệm bản thân.

Mới đây trên Toutiao (Mạng xã hội Trung Quốc), ông đã đưa ra lời khuyên về 2 điều nếu chọn sai sẽ khổ cả đời: Thứ nhất là tìm đúng người để yêu, thứ hai là chọn đúng nghề nghiệp. Bởi khi

mặt trời mọc thì nên cống hiến hết mình cho sự nghiệp, còn khi mặt trời lặn thì nên về bên tổ ấm, sum vầy bên người mình yêu.

Chúng ta đang tìm kiếm 2 thứ trong suốt cuộc đời, đó là cảm giác về giá trị và cảm giác thuộc về. Cảm giác về giá trị đến từ việc được khẳng định và cảm giác thuộc về đến từ việc được yêu thương.

Như vậy, 2 điều mà Mạc Ngôn đề cập đến là nhu cầu cảm xúc và nhận thức về giá trị của con người. Người chúng ta yêu mang lại sự gắn kết và ổn định về mặt cảm xúc. Còn khi chọn đúng công việc yêu thích, đam mê sẽ giúp chúng ta nhận ra giá trị và tự tin khẳng định bản thân.

Hãy theo dõi mẩu chuyện sau để hiểu hơn về ý nghĩa, lợi ích lớn lao của việc chọn đúng nghề, yêu đúng người.

Lâm Hải (Trung Quốc) là một nhân viên văn phòng bình thường, mỗi ngày làm việc từ 9 giờ sáng đến 5 giờ chiều. Công việc của anh ổn định nhưng nhàm chán. Anh luôn cảm thấy cuộc sống đang thiếu một thứ gì đó mà anh không nhận ra.

Tình cờ nghe được những dòng chia sẻ của nhà văn Mạc Ngôn trong một bữa tiệc của người bạn đã khiến anh thay đổi nhận thức. Lâm Hải bắt đầu suy ngẫm, có phải do anh chưa tìm được người yêu và nghề nghiệp phù hợp khiến anh cảm thấy cuộc sống thật tầm thường.

Anh bắt đầu làm việc chăm chỉ để thay đổi, thử công việc mới, làm quen với những người mới với mong muốn tìm ra giá trị bản thân.

- **Hiểu rõ bản thân:** Chúng ta cần hiểu rõ bản thân và biết mình thật sự cần gì, thích gì để có thể tìm bạn đời và nghiệp nghiệp phù hợp.

- **Tích cực khám phá:** Chúng ta không thể bằng lòng với hiện trạng mà phải tích cực khám phá, cố gắng tìm ra giá trị đích thực và nơi thuộc về của mình.

- **Tin vào chính mình:** Chúng ta phải tin vào bản thân và khả năng tìm đúng người, đúng nghề thì mới có thể tiến xa hơn trên đường đời.

Romain Rolland từng nói: *"Chỉ có một loại chủ nghĩa anh hùng, đó là vẫn yêu cuộc sống sau khi nhận ra sự thật của cuộc sống"*. Cuộc sống đầy rẫy những thách thức và chúng ta cần tìm ra giá trị thực sự của mình và biết cách chinh phục thách thức. Chỉ khi tìm được đúng người và đúng nghề, chúng ta mới có thể thực sự yêu cuộc sống và sống có giá trị, ý nghĩa.

Chọn đúng công việc là như thế nào?

- **Cảm thấy vui vẻ, lạc quan:** Nếu đi làm chỉ vì mức lương cao, phúc lợi tốt, thực hiện công việc để đạt chỉ tiêu mà không có đam mê sẽ kéo theo áp lực. Vì thật sự đây không phải là công việc bạn muốn làm. Cuộc sống sẽ trở nên nhàm chán, vô vị, bạn không thấy vui vẻ, hứng thú. Ngược lại nếu làm đúng công việc bạn yêu thích, bạn sẽ thấy hứng khởi, mỗi ngày đi làm là một ngày vui.

- **Có động lực hoàn thành công việc:** Khi làm đúng công việc mình đam mê, bạn sẽ hoàn thành tốt hơn với thành tích cao hơn. Đây sẽ là tiền đề để xây dựng sự nghiệp về sau. Tâm lý khi làm việc cũng không còn quá áp lực mà bạn phải gánh vác.

- **Chủ động, không ngừng học hỏi:** Nếu làm đúng nghề, bạn sẽ chủ động đón nhận những nhiệm vụ mới trong sự hứng khởi. Đặc biệt, bạn cũng sẽ không ngừng trau dồi kiến thức chuyên môn cùng kỹ năng để hoàn thành bản thân, gặt hái thành công. Bên cạnh kiến thức chuyên môn, bạn cũng không ngừng rèn luyện kỹ năng mềm để bắt kịp với xã hội.

- **Xây dựng các mối quan hệ tốt đẹp:** Bạn là người lan tỏa năng lượng tích cực, nhiệt huyết, tận tình giúp đỡ đồng nghiệp. Điều này giúp xây dựng mối quan hệ tốt đẹp với mọi người.

Chọn đúng người gắn bó ở bên là như thế nào?

- **Bạn thấy bản thân tốt lên từng ngày:** Mặc dù cả 2 người không phải là mảnh ghép hoàn hảo nhưng khi ở cạnh nhau luôn cố gắng tốt lên từng ngày. Bạn sẽ muốn hoàn thiện bản thân để phù hợp với đối phương, gạt bỏ cái tôi để giữa cả 2 không còn khoảng cách.

- **Khó khăn giúp cả 2 thêm bền chặt:** Mọi quan hệ dù đẹp đến đâu cũng sẽ xảy ra cãi vã, mâu thuẫn. Tuy nhiên, những lúc như vậy, cả 2 bạn vẫn thấy cần nhau, muốn được chia sẻ với nhau. Nếu bạn gặp được người như vậy chứng tỏ đó là người bạn có thể tin tưởng ở bên.

- **Bạn yên tâm về người ấy:** Khi yêu nhau, các cặp đôi thường nghi ngờ về tình cảm dành cho đối phương cũng như tình cảm của đối phương dành cho mình. Song nếu trong bạn không có cảm giác đó thì bạn yên tâm vì đã tìm đúng người.

Ứng Hà Chi

Nguồn: soha.vn